

„Katri sasniegti griesti var būt jauna grīda” – tā jaunajā rubrikā *Manas atziņas saka* **Mārtiņš Burke-Burkevics**.

→ 6. lpp.

Seniori grib būt noderīgi un mācās. → 3. lpp.

Rosinās samazināt bezdarbnieka pabalsta laiku un summu. Viedokļi.

→ 2. lpp.

Par novadu reformu, skolām, veselības aprūpi, nodokļiem, taisnīgumu un samērīgumu. Atbild premjerministrs

Krišjānis Kariņš. → 4.–5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 111
(11 493)

Piektdiena, 2019. gada 27. septembris

Kuldīga iegūst jaunu tūrisma objektu

Adata medicīnai, šūšanai un mūzikas atskaņošanai – tik dažāda un interesanta ir šī vienkāršā priekšmeta vēsture. To un vēl adatu fabrikas stāstu Kuldīgā var uzzināt agrākajā telegrāfa komunikācijas un pasta tornī jeb tā sauktajā Adatu tornī Liepājas ielā 37.

Kādreiz šis bijis Kuldīgas telegrāfa komunikācijas un pasta tornis, tagad tajā ir izstāde par adatām.

Adatu tornis Kuldīgā tiek atklāts šodien, bet trešdien ekskluzīva iespēja to apskatīt bija diviem zviedru žurnālistiem: žurnāla *Vagabond Magazine* fotogrāfam Johanam Marklundam un žurnālistam Kristianam Daunam. Ekspozīciju viņiem rādīja biedrības *Zelta kadri* vadītāja Krista Jansone.

Šodien tiek atklāta ekspozīcija, un objekts iekļauts Industriālā mantojuma nedēļas nogales piedāvājumā. Rīt un parīt notiek bezmaksas ekskursijas, bet pieteikšanās jau beigusies, jo interese bijusi liela. Cilvēku skaits, kas tornī var atrasties vienlaikus, ir ierobežots, bet varbūt vēl var mēģināt turp iet un tikt kādā grupu ekskursijā.

Ekspozīcijas koncepciju izstrādājis uzņēmums *Bonus Eventus*, bet tornis atjaunots un izstāde iekārtota projektā *Industriālā mantojuma atdzīvināšana tūrisma attīstībai*,

ko Kuldīgas novada pašvaldība īstenojusi kā Kurzemes plānošanas reģiona partneris. Kopējais finansējums ir miljons un 143 135 eiro, tostarp 971 665 eiro no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un 50 000 eiro no pašvaldības. Pārbūve ilga no janvāra līdz jūlijam.

Ekspozīcija četros stāvos iepazīstina ar torņa vēsturi, ar adatu ražošanu un izmantojumu. Siltajos mēnešos apmeklētājiem būs vēl nebijusi iespēja no torņa jumta terases paskatīties pāri Kuldīgas vecpilsētas jumtiem. Oktobrī

tornis būs atvērts no trešdienas līdz svētdienai, savukārt no novembra līdz maijam jaunajā tūrisma objektā ekspozīciju varēs apmeklēt, iepriekš piesakoties.

Industriālā mantojuma nedēļas nogalē apmeklētājiem būs pieejami arī citi unikāli objekti Latvijā. Pilns saraksts, kā arī pasākumu programma – mājaslapā www.industrial-heritage.travel.

Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto

Pielikumā 3K:

Meklējiet iekšlapās!

- Kuldīgā mācīs pakalpojumu dizainu;
- saldenieks Valters Dakša – jokdaris grāmatniecībā;
- Raimonda Kārklīņa izveido muzeju par godu vīram, flamenko ģitāristam Andrim Kārklīņam;
- Kurzemes kultūras kalendārs oktobrim.

Pirmdien, 30. septembrī:

- Mazpulcēni izaudzē ķirbjus.
- Vietējās kopienas nozīme.
- No Dānijas uz dzīvi Kuldīgā.
- Biznesa inkubatora jaunie uzņēmumi.
- Talantīgie aktieri Daudziņi.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Par
aizrautību un
ieinteresētību

Vecus cilvēkus mēdz salīdzināt ar maziem bērniem. Par uzstājību, dažkārt – uzmācību, bet es gribētu šo salīdzinājumu attiecināt arī uz zinātkāri, ieinteresētību un aizrautību. Vieni vēl, bet otri vairs nekaunas no savas nezināšanas un jautājumiem. Abas šīs iedzīvotāju grupas pēc savas saprašanas grib noskaidrot un par labu vērst pasaules kārtību. Varbūt gan vecajiem, gan mazajiem ir vairāk laika vērot un domāt?

„Varbūt gan vecajiem,
gan mazajiem ir vairāk
laika vērot un domāt?”

Šādas pārdomas man radās pēc tikšanās ar Kuldīgas senioru skolas dalībniekiem. Štgada otrajā nodarbībā viņi devās uz *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem* (KKP) – gan uz atkritumu savākšanas laukumu, gan biroju. Domāju, ka KKP darbiniekiem šī diena bija tikpat trausmaina kā tās, kad ap 1000 bērnodrāznieku gāja mācīties šķirot atkritumus. Arī mūsu mīļie pensionāri sāka ar jautājumiem, uz kuriem uzņēmuma sabiedrisko attiecību speciāliste Anita Zvingule un speciālists Kaspars Poriķis knapi spēja atbildēt. Daudz neņemot vērā iecerēto programmu, seniori ķērās vērsim pie rāgiem: kur likt vecu paklāju, ko darīt ar šļircēm, kuras aptieka neņem pretī, cik maksā pasūtīt lielgabarīta atkritumu konteineru pie mājas. Galu galā – ko darīt, ja nav spēka

Inguna
Spuleniece,
tālr. 63350565,
inguna.
spuleniece@
kurzemnieks.lv

pacelt smago konteineru vāku, un kā rīkoties ar tiem, kuri negodprātīgi met atkritumus svešos konteineros. Normāli jautājumi, uz kuriem saņemtās atbildes varēja apmierināt vai neapmierināt, tomēr viesā skaidrību.

Un mani gandrīz vai pārņēma skaudība: problēmas tika risinātas tik tieši, bez mūžam aizņemta tālruna starpniecības. Priecēja arī tas, ka šie cilvēki nesēž pa mājām, nepurpina zem deguna un visgudri nespriež par lietām, ko neizprot līdz galam. Viņi jautā, liekot aizdomāties arī tiem, kuriem līdzīgi jautājumi nebija ienākuši prātā. Skaidri zinu, ka šie cilvēki nebūs tie, kuri stiklam domātajā konteinerā iemetīs piknika pārpalikumu maisiņu, jo starp plastmasas glāzēm un čipsu maisiņiem tajā taču ir arī viena stikla pudele. Šādu *dāvanīņu* ne reizi vien esmu izvilksusi no mūsu uzņēmuma šķirotu atkritumu tvertnes, kas stāv diezgan pieejamā vietā. Un ne jau tikai šķirošana interesē gan seniorus, gan mazus bērnus.

Kāda pedagoģe, kura strādā ar dažāda vecuma cilvēkiem, atzīst: „Tajā Senioru skolā atdod mazo pirkstiņu, un viņi paņem visu roku. Ierauj arī mani, liekot meklēt nodarbībām aizvien jaunu pieeju un faktus. Līdzīgi ir jāgatavojas arī tad, ja jārunā ar maziem bērniem. Kāds jautājums patiesi var pārsteigt nesagatavotu, bet ar šo auditoriju tā nedrīkst.” Un tas taču ir tikai uz labu.

MANUPRĀT

Maksāt ar naudu vai laiku?

Igaunijā ieviests interesants soda veids, kas atbilst sakāmvārdam: „Kā vējš skrien, kā miets atdurās.” Policija sākusi ierobežot ātruma pārsniegšanu: pārkāpējs varēs izvēlēties – šķirties no naudas vai ceļmalā nostāvēt no 40 minūtēm līdz stundai. Interesanti, ar ko tas beigsies. Sods visās jomās kļūst humānāks. Naudas sodu kāds uztvers nenopietni un samaksās kā kārtējo rēķinu, bet cits, īpaši nesteidzoties, pastāvēs ceļmalā. Ja vēl nosacījumi neparedz, ka nedrīkst izmantot telefonu, tad jau bēda maza. Piespiedu dīkstāves laikā var pačatot ar draugiem, paplosīties sociālajos tīklos, lasīt ziņas, samaksāt maksājumus utt. Man šķiet, ka šis eksperiments ne tikai nesamazinās ātrumu, bet kādu lēnprātīgāku braucēju, kuram negribas šķirties no naudas, pat iedrošinās piespiest gāzīti. Ja nu kas, pasēdēs ceļmalā.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolah99@gmail.com

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* pa tālr. 63350568,
e-pasts: dina.porina@kurzemnieks.lv.
Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

TRIS VIEDOKĻI

Kā vērtējat Labklājības ministrijas ieceri samazināt bezdarbnieku pabalsta summu un izmaksas termiņu? Devīnu mēnešu vietā plānots to maksāt astoņus – pirmajos divos 100%, turpmāk ik pa diviem mēnešiem samazināt: 75%, 50% un 45%.

Varbūt kādu pamudinās

1. Sandra Krinkele, Nodarbinātības valsts aģentūras Kuldīgas filiāles vadītāja:

– Mūsu uzdevums ir strādāt ar tiem, kuri palikuši bez darba: motivēt un palīdzēt to meklēt, palīdzēt ar mācībām vai kā citādi, lai viņi spētu ātrāk darba tirgū atgriezties. Tas, kas attiecas uz bezdarbnieku pabalstu, nav īsti mūsu kompetence. Izmaiņas skar-

tu mazāko daļu mūsu klientu, jo vairāk nekā puse (ap 60%) to, kuri NVA reģistrējas bezdarbnieku statusā, darbā iekārtojas pirmajos sešos mēnešos. Pēc šī brīža likumiem pabalsts pēc deviņiem mēnešiem beidzas. Tāpēc arī pašlaik ilgstošajiem bezdarbniekiem šis pabalsts nav saistošs. Daļa ilgstošo bezdarbnieku ir cilvēki no sociāli nepasargājām grupām.

Neko būtisku nemainīs

2. Artis Rozītis, Kuldīgas uzņēmējs:

– Ideja tāda, lai cilvēki ātrāk atgrieztos darba tirgū. Ja gribam to gaišo nākotni sasniegt, tad jākustas – bez tā nekas nenotiks. Es teiktu, ka valsts šo dara vēl tā saudzīgi. Pieļauju, ka nākotnē pabalstu samazinās vēl, ja si-

tuācija neuzlabosies. Jo cilvēki dalās divās grupās: tajos, kuri grib strādāt, un tajos, kuri nemaz negrib. Ja valstī rodas vairāk to, kuri strādāt negrib, tad kaut kādi soļi jāasper. Tas ir tikai loģiski. Uzskatu – labi, ka samazina, bet neticu, ka viens mēnesis ko būtisku mainīs. Sistēmā pašā

Nav izsvērti riski

3. Egils Baldzēns, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdis:

– Tiesiskais nihilisms diemžēl sasniedzis arī labklājības nozari, ja jau nav jāievēro likums *Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam* un ja divi miljoni no sociālā budžeta pēkšņi tiek pārlikti uz pamatbudžetu. Darbinieki, kuri apzinīgi maksā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, tiek nostādīti ķīlnieku situācijā –

tiek dots signāls: „Nemaksājiet! Valstij nevar ticēt.”

Esam neizpratnē, ka šāds paziņojums izskan pirms tam, kad šie lēmumi ir apspriesti ar sociālajiem partneriem. Pilnīgi nepieņemama prakse – nekonsultēties ar arodbiedrībām, īpaši jautājumos, kas skar darbinieku pamatintereses. Varbūt tiešām bezdarbnieku pabalstu varētu piešķirt īsāku laiku, bet tam noteikti jābūt tādā pašā finansiālajā

Ieceri grūti komentēt, jo mūsu klientu viedoklis par to vēl neizskan. Uz tiem, kuri jau ir bezdarbnieku statusā, izmaiņas neattieksies – viņiem tās nav aktuālas. Ir arī tādi klienti, kuri ir ilgstošie bezdarbnieki un necenšas ātri iekļūt darba tirgū. Katram sava motivācija, bet iespējams, ka kādu daļu šīs izmaiņas mudinās darba attiecības noslēgt ātrāk.

kaut kas jāmaina. Tagad kaut ko mēģina darīt, bet paši ir tālu no realitātes, situāciju neizprot. Cilvēks tik sajūtīsies apbīzots, jo nodokļus ir maksājis un nu viņam bezdarbnieka garantijas samazina. Tā ir tāda pakratīšana ar pirkstu tiem, kuri strādāt nemaz negrib.

apjomā, kas atbilst jau veiktajām sociālajām iemaksām. Ja tiešām valdība izšķirsies pabalsta termiņu saīsināt, tad neizbēgami jābūt pārejas periodam – vismaz diviem plus divpadsmit mēnešiem.

Bezdarbnieku pabalsta samazināšana darbiniekam nozīmē arī mazāku pensiju nākotnē, bet par to gan Labklājības ministrija nerunā. Turklāt nav izsvērti Satversmes tiesas riski.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat valsts pabalstus un citu atbalstu?

Kristīne Asne, bērna kopšanas atvaļinājuma: – Nepareizi ir tas, ka bērnam no pusotra līdz diviem gadiem tas ir tik mazs – 42 eiro. Bērnodrāzns tik ātri vēl netiek piedāvāts, un iztikt ar to naudu arī nevar. No dzimšanas līdz diviem gadiem varētu maksāt vienādi.

Benita Pujāte, pensionāre: – Neko no pabalstiem nesaprotu, neesmu tādus saņēmusi. Man ir pensija – ar to iztiek. Es šitos laikus nesaprotu. Mūsu laikos katram par saviem bērniem bija jāgādā pašam. Tagad daudzi vienkārši negrib strādāt:

stāv izplestām rokām un gaida, kad kriņģeļi no debesīm kritīs. Nav pareiza tā pabalstu būšana. Es pazīstu vīrieti, kurš ubago. Palūdzu, lai nopļauj man dārzā zāli. Iepriekš viens cits to darīja, es maksāju desmit eiro. Bet ko šis? Saka, ka nevar, – sāpot mugura. Nu, piedod man! Ko tādām var palīdzēt?

Dace Blūma, *Kurzemes Radio* ziņu redaktore: – Jāskatās, lai cilvēks nepaliek no pabalstiem atkarīgs, bet ir jomas, kur tie ļoti vajadzīgi. Lielāki varētu būt bērnu uzturēšanas pabalsti, arī nespējīgu cilvēku aprūpei tie noteikti jāpalielina. Ja šī joma valstī ir nabadzīga un atbalsts niecīgs, tas parāda, ka cilvēki nesaprot, ko šī aprūpe maksā. Ko vispār cilvēkam maksā būt mājās? Cik maksā brūču kopšana, materiāli?

Daila Terpa, auklē bērnu: – Bērniem vajadzētu maksāt vairāk. Nezinu par citiem pabalstiem, sociālos neprasu, kaut arī vīrs šobrīd ir vienīgais apgādnieks. Es nevaru darbu meklēt, jo mājās auklēju bērnu. Saņemu 22,76 eiro. Mazajam piedāvāja vietu dārzīnā, bet viņš vēl par mazu.

Elmārs Silinš, pensionārs: – Bezdarbnieku un sociālie pabalsti ir galīgi garām! Tie sabojājuši visu iekārtu. Kāpēc jāstrādā, ja var sēdēt uz beņķa un neko nedarīt? Tie, kas pieraduši regulāri tos saņemt, nekad vairs darba tirgū nebūs. Tā nauda jānovirza uzņēmējdarbībai. Kaut gan darbs tagad ir atrodams, daudzi nemaz strādāt negrib. Grib uzreiz pelnīt miljonu, kaut vai izglītība nekāda.

Eva Balceraitē, sētniece: – Bērniem vajag palielināt. Par 11 eiro neko daudz nenopirksi. Katram bērnam vismaz 30 vai 40 eiro būtu jāmaksā. Bezdarbnieku pabalsti ir godīgi, jo katram maksā tik, cik viņš iepriekš maksājis nodokļus.

Jolanta Hercenberga, Lailas Liepiņas foto

Apgriezieni uzņemti

Kāds ir sašķiroto un sadzīves atkritumu ceļš – to senioru skolas dalībniekiem stāstīja *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* sabiedrisko attiecību speciāliste Anita Zvingule. Viņa atzina, ka vēl aizvien diezgan daudz šķirojamā tiek vests uz poligoniem un norakts zemē, bet divos gados tam vajadzētu mainīties.

Trešdienās praktiskas nodarbības un lekcijas, otrdienās sarunas par dzīvi harmonijā, ceturtdienās nodarbības baseinā – tikko sākusies, tāda izskatās Kuldīgas senioru skolas ikdiens.

Skola dibināta tikai janvārī, bet tās sarakstos jau ir 200 aktīvu novada pensionāru. Vadītāja Ruta Orlova atzīst, ka uz visām nodarbībām visi nenāk – daudzi raugās pēc interesēm, bet, kad tiek uzaicināti lektori, dalībnieku ir ap 100. „Arī vasarā īpaša pār-

traukuma nebija. Gājām nūjot, braucām uz Padures *Lazdkalniem*, kur mācījāmies, kā iekārtot mazdārziņu, kā pārziemināt, mēslojot, dalīt puķes. Septembrī atsākām lielo lekciju ciklu. Tās izplānotas visam gadam.” Pasākumu daudz – gadoties, ka dienā pat divi. Esot tādi seniori, kuri cenšas apmeklēt visu, bet ne vienmēr fiziski varot paspēt. „Sliktu nodarbību mums nav – atsauksmes parasti ir labas,” R.Orlova priecājas.

Galvenās nodarbību dienas

ir trešdienas, kad visi pulcējas pārsvarā Mākslas namā, bet 25. septembrī pensionāri devās uz *Kuldīgas komunālajiem pakalpojumiem*, kur uzzināja, kā pareizi šķirot atkritumus, tad satikās ar vadību, lai noskaidrotu, kā uzņēmus strādā, un rastu atbildes uz dažādiem jautājumiem, bet pēcpusdienā ap 40 interesentu vēl noklausījās uztura zinātnes pamatus.

Inguna Spulniece
Lāsmas Reimanes foto

Atbrīvojot prātu un pabūt kopā

Nedēļas nogalē Līgatnes pagasta Ratniekos ārpusģimenes aprūpes atbalsta centru AIRI vecākiem rīkotajā sīkajā pulcējās aptuveni 40 audžuģimenes no visiem Latvijas novadiem, divas no tām bija no Kurzemes centra – no Kuldīgas un Talsu novada.

Divu dienu pasākumā ģimenes kopīgi sportoja, piedalījās radošajās darbnīcās un ieguva jaunus draugus. Pasākuma mērķis ir stiprināt audžuģimeņu kopienas, to organizē Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācija. Turklāt šī bija iespēja nosvinēt centru AIRI vecākiem darbības gada jubileju.

Centra pārstāve Kristīne Tjarve pieļāva, ka kurzemniekus, visticamāk, aizkavēja doties uz Līgatni lielais attālums, kā arī tas, ka kuplāka ģimene vienā mašīnā sasēsties nevar. *Ratnieki* ir Latvijas Universitātes bāze, kurā var uzņemt daudz cilvēku, tādēļ arī šī vieta izvēlēta.

Tās ģimenes, kas atbrauca, spējušas novērtēt, lai arī brīžiem liecaino un drēgno, bet sirsniņas pilno nedēļas nogali. „Bija ģimenes ar

Ārpusģimenes aprūpes atbalsta centri AIRI vecākiem darbojas Kuldīgā, Bauskā, Rīgā, Valmierā un Gulbenē, sniedzot atbalstu gan topošajām, gan esošajām audžuģimenēm, adoptētājiem. Ģimenēm tiek nodrošināta gan apmācību programma, gan arī individuālas speciālistu konsultācijas, gan atbalsta grupas ne tikai vietās, kur atrodas centri, bet arī tālākā apkaimē. Gada laikā apmācību programmu AIRI vecākiem topošajām audžuģimenēm, adoptētājiem ir absolvējušas vairāk nekā 120 ģimenes, no kurām liela daļa jau kļuvušas par audžuvecākiem vai adoptētājiem. Kurzemes centrā Kuldīgā jaunā apmācību programma aizsākās septembra otrajā pusē.

ļoti daudziem audžubērniem, bija arī ar vienu, bet līdzīgu brauca arī audžuvecāku bioloģiskie bērni – kā jau ģimenē. Mazajiem bērniem bija nodrošinātas auklītes, lieli devās dažādos piedzīvojumos, kā arī vakarā priecājās diskotēkā. Vecāki varēja piedalīties dažādās darbnīcās. Piemēram, klausīties gongu skaņas, mācīties spēlēt perkusijas. Dalībnieki teica, ka tā bijusi ļoti laba iespēja atbrīvojot prātu. Bet bija arī tādās darbnīcās, kurās uzzināt praktiskas lietas, piemēram, par dažādu zālīšu iedarbību. Tika runāts arī par to, cik katram mums ir svarīga dzimta, cik būtiski noskaidrot savas saknes arī tad, ja nav audzinājuši bioloģis-

kie vecāki. Tas lika aizdomāties,” atzina K.Tjarve.

Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas bērnu interešu speciāliste Linda Zīverte priecājas, ka par sīkajām saņemtas ļoti labas atsauksmes. Novērtēts tika tas, ka ar mazuliem strādāja sešas auklītes, kamēr vecāki varēja nopietni izvērtēt un padalīties pieredzē, kā ir uzņemt ģimenē svešu bērniņu. Visas saietas izmaksas tika segtas no Latvijas SOS Bērnu ciematu asociācijas līdzekļiem. L.Zīverte pārliecināta, ka arī nākamgad līdzīgs pasākums būtu vajadzīgs, bet pāragri kaut ko solīt, kaut asociācija centīsies.

Inguna Spulniece

Kursēs nedaudz vēlāk

No 1. oktobra maršrutā Kuldīga–Padure–Kīmale–Kuldīga darbdienās (skolēnu mācību laikā) reiss no Kuldīgas autoostas aties 7.00 (līdz šim 6.45).

Tas darīts tāpēc, lai kustības sarakstu pieskaņotu nodarbību

sākumam izglītības iestādēs, skaidro Autotransporta direkcija. Tiek arī atgādināts, ka par biļešu tirdzniecības pārkāpumiem pasažieri var sūtīt izziņu vai zvanīt pa tālr. 27776621.

Grib Prāta vētru un Intaru Busuli

Festivāla *Dzīres Kuldīgā* jaunā veidola izvērtējums un Jauniešu forums bija daži jautājumi, kas apspriesti Kuldīgas novada pagastu vadītāju tikšanās reizē.

VAIRĀKUMA VIĒDOKLIS – SVĒTKI IZDEVUŠIES

Pašvaldības izpilddirektore vietniece Agnese Buka informēja, ka iedzīvotāju aptaujā par *Dzīrēm Kuldīgā* piedalījušies 1079 cilvēki – lielākoties sievietes (83%) un paši kuldīdznieki (61%). Tā ilgusi apmēram mēnesi. Visvairāk anketas aizpildījuši cilvēki no 25 līdz 44 gadiem.

96% Pilsētas svētkus ir apmeklējuši. *Dzīres* pozitīvi vai drīzāk pozitīvi vērtē 72%, pārējie atbildējuši negatīvi vai *grūti pateikt*. 62% uzskata, ka lēmums samazināt dienu skaitu bijis pareizs. Par Māras diķi kā jaunu norises vietu atzinīgi izteikušies 73%, vēl patīkuši pasākumi 1905. gada parkā, grupas *Instrumenti* koncerts un pagalmu programma. Minētas arī citas svētku vietas.

42% aptaujāto patīcis tas, ka no tirdzniecības viedokļa atslogota Liepājas iela, bet par to un par tirgu Pilsētas laukumā domas atšķiroties. Tāpat ir viedoklis, ka pietrūcis ceturtdienas vakara svētku atklāšanas, ka Māras diķa pasākumu dēļ bīstamas situācijas veidojušās Dzīrnāvu un Mucenieku ielas krustojumā, ir ieteikums karuseļus pārcelt uz Sūru ielu utt. Uz jautājumu, kādus mūziķus vēlētos redzēt lielajā koncertā,

aptaujātie ļoti bieži minējuši *Prāta vētru* un Intaru Busuli, vēl iedzīvotāji grib dzirdēt Donu, grupas *Musiqq*, *The Sound Poets* u.c.

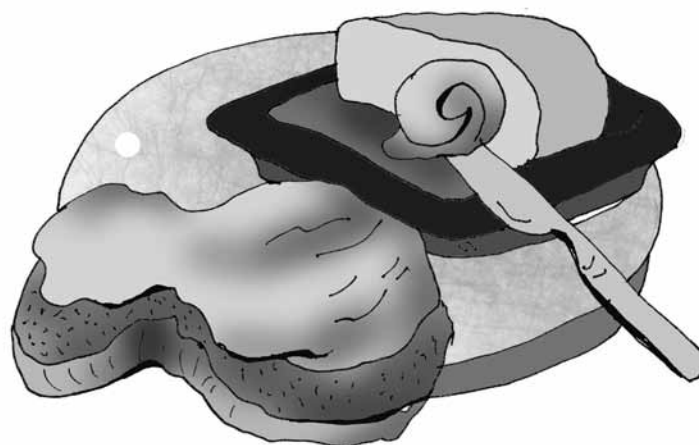
JAUNIEŠI JĀIEDROŠINA

Bērnu un jauniešu centra rīkoto Jauniešu forumu par mobilo darbu ar jauniešiem Kuldīgas novadā A.Buka vērtēja kā ļoti iedvesmojošu. Viņa aicināja pārvalžu vadītājus būt vēl saprotošākiem un pretimnākošākiem, lai iedrošinātu jauniešus būt aktīvākiem: „Viņi nav kūtri, tikai ir nepārliecināti par sevi, tāpēc vajadzīgs iedrošinājums. Viņu vēlmes ir patiešām pieticīgas, un tās var izpildīt.” Visvairāk jaunieši vēlētos savu vietu, kur pulcēties, – *štābiņu*, kas nebūtu saistīts ar pagasta pārvaldi vai skolu, ko varētu iekārtot un izmantot pēc savas gaumes. Svarīga iespēja klausīties mūziku un arī kopā kaut ko darīt: sportot, gatavot ēdienu utt. Šādas vietas, kur pulcēties, jau ir Turlavā, Vārmē, Pelčos, Rumbā, bet daudzviet nav. Ir tādi pagasti, kuros aktīvu jauniešu nav.

Domes priekšsēde Inga Bērziņa šo tematu turpināja ar stāstu par nesen izveidoto jauno kuldīdznieku padomi, kurā apvienojušies cilvēki līdz 30–35 gadiem. Arī viņi, vērtējot Pilsētas svētkus, devuši dažu labu oriģinālu ieteikumu, piemēram, sākt agri no rīta ar baznīcu zvaniem, kopīgu vingrošanu un peldi Ventā.

Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Zināt, kā ir ar sviestmaizi, kad rīka palikusi maza, bet sviesta vēl daudz? Sasmērē virsū visu. Bet vajag to sviestu pa visu Latviju pa kumšķiem izvietot!” sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.

Nodokļu sistēmu – saprotamāku, taisnīgāku

Nākamgad iedzīvotājiem nodokļus necelsim, tā preses konferencē reģionālajiem medijiem sacīja Ministru prezidents KRIŠJĀNIS KARIŅŠ.

Aktuālākais valdībā ir nākamā gada budžets, taču vienlaikus tiek skatīts arī 2021., 2022. gadam. Par lielaizdevumiem politiski vienoties, tādēļ rit darbs, ko varot nodēvēt par precizēšanu – tiekot strādāts pie katra centa izlietojuma.

Galvenais, ka nākamgad netiks celti nodokļi iedzīvotājiem. Šī ir pirmā reize ilgākā laikā, kad nodokļi tiekot skatīti atsevišķi no valsts budžeta. Parasti procedūra ir šāda: politiķiem, partijām, ministrijām ir vajadzību saraksts, taču naudas ir tik, cik ir, un nekad tās nepietiek, tāpēc tiek palielināti vieni vai otri nodokļi. Un tas nozīmē, ka maksāt dabū iedzīvotāji. K.Kariņš uzstāj, ka šī prakse jāmaina. Visi ministri piekrituši. Tātad nodokļi netiks palielināti, tā vietā tiks pārskatīta nodokļu sistēma kopumā: kādi uzlabojumi iespējami, lai tie stātos spēkā 2021. gadā. Valdībai par pārmaiņām jāvienojas līdz pavasarim, Sacimam tie jāpieņem līdz jūnijam beigām, lai pūsgadu iepriekš ir zināms, kādas būs iespējamās pārmaiņas aiznākamgad.

K.Kariņš uzsvēra: „Mērķis nav nodokļus paaugstināt, bet gan sistēmu padarīt saprotamāku, taisnīgāku. Lai strādājošie iemaksātu vienlīdzīgi – sociālo nodokli, kas skar veselību un pensijas, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokli. Visiem neatkarīgi no samaksātā ir vajadzīga, piemēram, veselības aprūpe.”

Pašlaik esot atzīta iespēja palielināt finansējumu valdības galvenajām prioritātēm: administratīvi teritoriālajai reformai; veselības aprūpei; ne tikai skolotāju algu celšanai, bet arī zinātnēi. Papildu summa – ap astoņiem miljoniem eiro.

K.Kariņš atzina: „Pagāja laiciņš, tomēr beigās ministru atbalsts ir vienbalsīgs. Ja viss iet raiti, līdz valsts svētkiem Saime varētu budžetu pieņemt otrajā – galīgajā – lasījumā.” Savukārt, neapliekamo minimumu palielinot līdz 300 eiro, būs samazināts nodokļu slogs viszemākajām algām.

Vai neapliekamā minimuma paaugstināšana neietekmēs pašvaldību budžetu?

Finanšu ministrijā tiek mainīta proporcija: cik no nodokļa saņems pašvaldība, cik valsts. Tas darīs

tamdēļ, lai pašvaldības neciestu.

Par administratīvi teritoriālo reformu. Nav daudz izskanējies tas, cik tad īsti šī reforma izmaksās. Vai pašvaldībām būs dotācijas kā iepriekšējā reizē?

Lielākās izmaksas, kas nav ierēķinātas ne nākamā, ne aiznākamā gada budžetā, ir ceļi. Pēdējos gados ieguldīts daudz naudas, lai sakārtotu valsts lielās automaģistrāles, bet kritiskā situācijā ir reģionālie ceļi. Ir svarīgi, kā iedzīvotāji tiek un tiks uz centru. Šī reforma nav balsīta uz iepriekšējo principu: burkāns – nauda. Jo nav intereses reformu ieviest tikai reformas pēc.

Nodokļu maksātāju naudu mēs valstī izmantojam neefektīvi. Piemēram, Izglītības ministrijas budžets ir mazliet vairāk nekā 9% no valsts budžeta izdevumiem. Bet izglītībā šī nauda nav efektīvi izmantota. Piemēram, skolotājiem algas nav pietiekami augstas. Bieži jautā: „Kāpēc Igaunijā skolotājiem alga ir augstāka?” Iemesls tam – Igaunijā ir uz pusi mazāk pedagogu uz bērnu skaitu. Kāpēc tā? Viņi reformējuši pašvaldības un skolu tīklu. Īpaši samazinājuši skolu skaitu vidusskolas līmenī. Izglītības ministre Ilga Šuplinska un ministrija izanalizējusi, ka gandrīz no 300 vidusskolām, kas valstī ir, bērnu skaits pietiekams tikai 100.

Daudziem to nepatīk dzirdēt, jo katrs domā par savu skolu. Ja gribam izglītības reformu, ja gribam katram bērnam, kas iet vidusskolā, piedāvāt plašāku iespēju padziļināti mācīties bioloģiju, ķīmiju, matemātiku vai citu priekšmetu, tad nepieciešams liels skolēnu skaits, kas attaisnotu uzturēt labus speciālistus zem viena jumta. Arī tāpēc vajadzīga administratīvi teritoriālā reforma. Lai skolas, kas mums ir spēcīgas, kļūtu vēl spēcīgākas.

No pašvaldībām, kuma varētu budžetu pieņemt otrajā – galīgajā – lasījumā.” Savukārt, neapliekamo minimumu palielinot līdz 300 eiro, būs samazināts nodokļu slogs viszemākajām algām.

rās tādu nav, bērns vidusskolas līmenī nogādātu līdz centram, kur ir spēcīgākā mācību iestāde, pārējo atstājot pamatskolai. Bet jānodrošina mobilitāte un skolēni jāved, nevis jāpasaka: „Tiec, kā gribi!” Jābūt skaidrībai, vai ir transports un kurš maksās, lai ir labs ceļš. Skaidri jādefinē, kas ir valsts (kopējā) un pašvaldības (vietējā) budžeta atbildība. Pašlaik skolotājiem algas maksā valsts, bet

„Pašvaldību budžets un budžeta deficīts ir valsts kopējais deficīts,” žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš.

pašvaldības nosaka, cik skolu un skolotāju būs. Lielākā pašvaldībā to vieglāk noregulēt, skolu tīklu sakārtot.

Bet veselības aprūpē cilvēki ne visur saņem vienādu aprūpi, un tas ir netaisnīgi. Jānodrošina, lai ir augsti attīstītas slimnīcas, vietas, kur ārstē sarežģītākus gadījumus, un lai uz turieni var ātri aizvest.

Nevēlos, lai nodokļi arvien jācēļ tāpēc, lai visu, kas mums ir, spētu nodrošināt. Viss savā starpā saistīts. Bez reformām nav iespējams naudu izmantot racionālāk. Reformas tendētas uz vienu – lai varētu sniegt kvalitatīvus valsts pakalpojumus, sakārtot visu pakalpojumu tīklu.

Cik tad reforma izmaksās? Konkrēti būtu vajadzīgi desmit miljoni. Bet, lai reforma būtu veiksmīga un valsts attīstītos, laika gaitā investīcijās vajadzīgi desmitiem miljoni.

Šogad Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šim mērķim piešķirti 500 000 eiro, nākamajam gadam – pašvaldībām 892 500 eiro novadu apvienošanās projektiem un tam, lai jaunajiem novadiem izstrādātu attīstības plānošanas dokumentus. 2021. gadam pašvaldībām šim nolīkam paredzēti 8 207 500 eiro un vēl 7 525 000 eiro vienreizējā dotācija tām, kuras reformu ievieš.

Lai atbalsītu ģimenes, dažādi atbalsta veidi budžetā ir, taču demogrāfiskie rādītāji katru gadu pasliktinās. Vai nauda dzimstības neveicina? Varbūt vajadzīgs kas cits?

Valdībā nupat bija diskusija. Ik

gadā dažādās programmās, kas saistītas ar demogrāfiju, no valsts budžeta ir ap 170 miljoniem eiro (pabalsti, atlaides utt.). Pēdējos septiņos astoņos gados ieguldīts ap 700 miljoniem eiro. Vārbūt nākamās 700 miljonus varētu izlietot gudrāk, citādāk. Nākamgad būs pieaugums, tam vēl atvēlot septiņus miljonus.

Pieprasījums no Latvijas Pašvaldību savienības bija tāds, lai summa būtu izmantojama kredītu garantijā tieši bērnodarzu celtniecībai. Valdības līmenī tam nebija piekrišanas. Šobrīd budžetā nauda rezervēta daudz bērnu ģimeņu mājokļiem, bet nav vēl mehānisma, kā to vispareizāk izmantot, nav normatīvo aktu. Manuprāt, pareizākais būtu pārskatīt visu valsts pabalstu sistēmu un arī šo ikgadējo 170 miljonu lietderīgumu.

(Pēc Finanšu ministrijas ziņām, demogrāfijas veicināšanai šogad no budžeta atvēlēts 181 miljons eiro; nākamgad paredzēti 185,9 miljons.)

Dažādie demogrāfijas pabalsti ir visām daudz bērnu ģimenēm, neņemot vērā, vai tās turīgas vai nabadzīgas. Tas pats ar brīvpusdienām 1.–4. klases bērniem.

Vai pabalstu nevar diferencēt?

Jā, ja apsveram iespēju pabalstus diferencēt, varētu valstī izdarīt daudz vairāk, būtu jūtams efekts. Nu, piemēram, bērniem no 1. līdz 4. klasei maksā pabalstu par pusdienām. Ir turīga un mazuļturīga ģimene. Pirmā priecājas, ka ietaupa naudu, otrā – ka bērns dienā dabū siltu maltīti. Tad nāk 5. klase, un

vai tam bērnam četrus vairs nevajag? Ja no 1. klases maksātu tikai mazuļturīgajiem, tad tiem varētu par pusdienām skolā maksāt visus skolas gadus.

Kāda ir citu Eiropas Savienības valstu pieredze ar diferencēšanu?

Piemēram, Zviedrijā pat naudas sods par ātruma pārsniegšanu var atšķirties. Tas nav 50 eiro vērts pārkāpums – vienam tie ir desmit, otram 200 eiro.

Un Latvijā nevienam tas nebija ienācis prātā? Ir ienācis prātā, bet nav bijusi kopīga izpratne, kā šāda sistēma būtu jāizstrādā. Vajadzētu sākt, piemēram, ar pabalstiem, kuru klāsts ir plašs. Jautājums, ko uzdodu Labklājības ministrijai: cik efektīvi tie ir. Eiropas Savienībā bērni nedzimst. Mēs ar 1,7 pat esam pie līderiem. Visur, kur iedzīvotāju skaits pieaug, tas ir uz migrācijas rēķina.

Bet to cilvēki Latvijā negrib. Mūsu gadījumā varētu būt remigrācija vai jaunmigrācija.

Darbspēkam iedzīvotāju pieauguma avots būtu mūsu pašu tautieši, kuri pēdējos 20 gados devušies uz ārzemēm. Svarīgi, lai viņi atgrieztos. Igaunijā šis process sākās pagājušajā gadā, un tendence turpinās. Atšķirība starp Igauniju un Latviju, vienkārsi runājot, ir vidējā darba samaksa. Viņi nedaudz mums ir priekšā. Ja varam nodrošināt to, ka mūsu ekonomika turpina attīstīties, tiksīm šajā remigrācijas procesā, kad vairāk brauks mājās un mazāk brauks projām. Gadiem galvenais cēlonis aizbraukšanai bijusi alga. Šī plaša samazināšana.

Vajadzētu nodrošināt, ka 8–10 tūkstoši cilvēku gadā atbrauktu, tad rādītāji būtu citādi, arī ekonomikā būtu lielāka izaugsme. Un tiem, kas gadus 15 dzīvojuši ārzemēs, būtu vieglāk iedzīvoties nekā tiem, kas šeit ir imigranti.

Pēc pēdējo gadu rādītājiem mums ir lielākais budžets, kāds līdz šim bijis. Iekšzemes kopprodukts ir vairāk nekā 33 miljardi eiro. Ienākumi uz katru iedzīvotāju aug. Statistiski viss ir labi. Bet viens rādītājs, kas uz augšu neiet, ir privātās investīcijas – tās kopš ekonomiskās krīzes nav atkopušās un ir 2007. gada līmenī. Vislielākās investīcijas mums nāk no Eiropas Savienības.

Pašvaldībām grūti realizēt projektus, nevar saņemt aizdevumus Valsts kasē, un no dažiem šogad iecerētiem nākas atteikties.

Tas saistīts ar to, ka pašvaldību budžets un budžeta deficīts ir valsts kopējais deficīts. Šogadā sākumā ar Pašvaldību savienību bija runa par 80 miljoniem eiro, ko izmantotu projektiem, un Finanšu ministrija piedāvāja sistēmu, kā projektus izvērtēt un finansēt pēc būtības. Pašvaldību savienība krasi pret to iestājās, uzstājot uz pusdienām skolā maksāt visus skolas gadus.

Kāda ir citu Eiropas Savienības valstu pieredze ar diferencēšanu? Piemēram, Zviedrijā pat naudas sods par ātruma pārsniegšanu var atšķirties. Tas nav 50 eiro vērts pārkāpums – vienam tie ir desmit, otram 200 eiro.

Un Latvijā nevienam tas nebija ienācis prātā? Ir ienācis prātā, bet nav bijusi kopīga izpratne, kā šāda sistēma būtu jāizstrādā. Vajadzētu sākt, piemēram, ar pabalstiem, kuru klāsts ir plašs. Jautājums, ko uzdodu Labklājības ministrijai: cik efektīvi tie ir. Eiropas Savienībā bērni nedzimst. Mēs ar 1,7 pat esam pie līderiem. Visur, kur iedzīvotāju skaits pieaug, tas ir uz migrācijas rēķina.

Bet to cilvēki Latvijā negrib. Mūsu gadījumā varētu būt remigrācija vai jaunmigrācija.

valdībā plānojam likumu skatīt. Šajā procesā līdz galam tiks precizēts, kur, cik un kādas pašvaldības būs. Iebildumi nāk no divām pusēm. Mazās pašvaldības uzskata, ka gribam tām atņemt identitāti. To varu saprast. Piemēram, Alsungai ir liels kultūrvēsturisks mantojums. Bet no Ziemeļvidzemes pašvaldības savukārt argumentē, ka trīs jauno novadu vietā vajadzētu būt tikai diviem. Nevajag veidot trīs novadus – Valmieras, Smiltēnes un Valkas, bet gan tikai Valmieras un Smiltēnes, un Valku sadalīt. Lielākais jautājums – kā ar lielākām pašvaldībām nodrošināt identitātes un vietējas kultūras attīstību.

Mazo novadu iedzīvotāji uztraucas par pārstāvētību jaunajā, lielajā pašvaldībā. Vai par to valdība domā? Vai ir kādi priekšlikumi?

Proporcionāla pārstāvētība kopējā domē. No viena bijušā novada – tik, no cita – tik pārstāvju. Rezultātā varētu būt dome, kas ir plaši pārstāvēta un rīcībmazspējīga, katrs cīnīsies par savu stūri. Otrs veids: novados vai pagastos nodrošināt, lai ir arī kaut kāds centrālās varas atzars.

Vai skolu un veselības aprūpi nevar koncentrēt arī bez šādas reformas?

Katram savs vistuvākais. Ir tādas pašvaldības, kas par lielu naudu uzcēlušas neizmantotus kultūras namus un citas celtnes, jo bijuši pieejami miljoni. Būves, kas būtu vajadzīgas plašākam reģionam. Lielākām pašvaldībām būs lielāka iespēja laika gaitā savās robežās visu sakārtot. Mums jau ir attīstības centri, un galvenais ir stiprināt tos, lai attīstība nenotiektu tikai Rīgā, jo ārzemju investorus interesē tas, kāda ir veselības aprūpe, skolu sistēma, ceļi. Un viņi paliek 80 km ap Rīgu. Arī bankas nekreditē tālāk no Rīgas, bet mēs gribam, lai attīstība notiek vienmērīgi pa visu valsti, lai investīcijas nepaliek tikai Rīgas 64 kvadrātkilometros. Zināt, kā ir sviestmaizi, kad rīka palikusi maza, bet sviesta vēl daudz? Sasmērē virsū visu. Bet vajag to sviestu pa visu Latviju pa kumišķiem izvietot. Noturēsim centros un koncentrēsim tur veselības aprūpi un izglītību.

Depopulācija ir viena no Latvijas un tā ir visas Eiropas problēma, visvairāk tā skar laukus. Jāveicina vienmērīga attīstība.

Depopulācija ir viena no Latvijas un tā ir visas Eiropas problēma, visvairāk tā skar laukus. Jāveicina vienmērīga attīstība.

Vai kāds ir izvērtējis iepriekšējo reģionālo reformu: vai tā beigusies, kādi ir rezultāti?

Iepriekšējā reforma bija balstīta uz brīvprātību. Var teikt, ka tā nav galā, ir procesā. Fotografija šodien – 119 pašvaldības. Pēc 10–15 gadiem mēs vienlīdz nonāktu tur, kur, cerams, nonāksim jau šogad. Mēs gribam šo procesu paātrināt.

Daiga Bitīniece Valsts kancelejas foto

Desmit gadi UNESCO paspārnē

Atskatoties uz paveikto kultūras mantojuma saglabāšanā un popularizēšanā, 4. oktobrī 15.00 Alsungas kultūras namā tiks svinēta 10. gadadiena, kopš suitu kultūrtelpa iekļauta UNESCO.

Biedrības *Etniskās kultūras centrs „Suiti”* valdes priekšsēde Dace Martinova prezentācijā rādīs, kas suitu kultūrtelpā paveikts kopš iekļaušanas UNESCO. Uztāsies literatūrzinātniece, rakstniece un valodniece Janīna Kursīte-Pakule un pētniece, tautas tērpu eksperte Anete Karlsona.

Tiks atklāta Dzintara Lejas fotogrāmata *Suitu zemes ļaudis* un trīs izstādes: *Suitu kultūras mantojums. Literatūra un pētījumi;*

Suitu kultūras mantojums. Suitu pūrs; Suitu kultūras mantojums. Suiti. Deja. Vēstures mirkļi.

Suitu kopienas un sadarbības partneru diskusiju par ieguvumiem vai zaudējumiem UNESCO paspārnē, kopienas veikuma novērtējumu, sadarbību ar citām kultūrtelpām, pašvaldību un valsts lomu kultūrtelpas saglabāšanā un nākotnes iespējām vadīs Latvijas Kultūras akadēmijas docente, pētniece Anita Vaivade. Uztāsies folkloras kopas *Suitu dūdenieki*, *Basu suiti* un *Suitu vīri* un etnogrāfiskie ansambļi *Suitu sievas*, *Gudenieku suiti* un *Maģie suiti*.

Jolanta Hercenberga

Mudina uzņēmējdarbību izzināt praktiski

Kuldīgas Centra vidusskolā (KCV) ap 80 skolēnu no Kuldīgas novada, Saldus, Kazdangas un Ventpsils piedalījās izglītības organizācijas *Junior Achievement Latvia (JAL)* seminārā *Jauno uzņēmēju skola*.

Organizācijas *Junior Achievement Latvia* valdes priekšsēdis Jānis Krievāns uzrunā dalībniekus seminārā *Jauno uzņēmēju skola*.

VAIRĀK INOVĀCIJU

JAL valdes priekšsēdis Jānis Krievāns stāsta, ka šogad organizācija rīko septiņus seminārus dažādās pilsētās, tostarp Kuldīgā. Tikšanās mērķis ir skolēnus iedrošināt iesaistīties dažādās programmās un attīstīt sevi uzņēmēja spējas. „Mudinām piedalīties skolēnu mācību uzņēmumos, mācām ģenerēt biznesa idejas un veidot uzņēmumu no administratīvās puses. Stāstām, kā visveiksmīgāk piedalīties Ēnu dienā. Praktiskajās darbnīcās jaunieši kopā ar Rīgas biznesa skolu rada savas idejas. Mācām veidot prezentācijas, kurās īsā laikā iepazīstināt ar savām iecerēm. Skolotājiem mācām reģistrēties profilos, izmantot mūsu mācību materiālus, lai idejas skolās var efektīvi īstenot.

Uzņēmējspējas mūsdienās nepieciešamas ikvienam: jāprot sastrādāties komandā, plānot laiku, uzņemties atbildību, novest projektu līdz galam. Praktiskā uzņēmējdarbības programma to attīsta.

Ar KCV sadarbojamies vairāk nekā 20 gadus, un aktivitāte ir laba, bet vienmēr var vēlēt labāk. Valsts līmenī finālā pagājušajā gadā kuldīznieku nebija. Kuldīga noteikti ir vīrs Latvijas vidējā līmeņa, bet ir, kur

augt. Vairāk būtu jāstrādā pie inovācijām un kvalitātes.”

UNIKĀLA IESPĒJA, LABA PIEREDE

KCV skolnieks Ernests Vēzis pagājušogad pieteicies līderu programmā, izturējis atlasu un bijis viens no 14 jauniešiem, kuri gada laikā piedalījušies dažādās aktivitātēs. „Līderu programma ir ļoti liels ieguvums – es to iesaku jebkuram jauniešim,” stāsta Ernests. „Bija tikšanās ar dažādām personībām, katram jārealizē sociālais un individuālais projekts. Sociālajā projektā darbojamies septiņi cilvēki no dažādām pilsētām. Mūsu uzdevums bija labiekārtot teritoriju Kuldīgas pansionātā *Venta*. Stādījām kokus, krāsājām soliņus un izveidojām diskusiju vietu. Individuālajā projektā apvienojāmies ar Leinu Lazdiņu no Rīgas, jo mūsu idejas sakrita. Organizējam jauniešiem meistarklasi par politiku un pilsonisko līdzdalību. Mūsu mentors bija ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs. Tā bija unikāla pieredze.”

31. oktobrī konferencē Rīgā E.Vēzis par savu pieredzi stāstīs jaunajiem programmu dalībniekiem.

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

Kuldīgas Mākslas un radošā klastera vizualizācija. Projektu izstrādājis Zaigas Gailis birojs.

FOTO VIZUALIZĀCIJA

KULDĪGĀ MĀCĪS pakalpojumu dizainu

✦ Iveta Grīniņa, "Kurzemnieks"

Izveidot tādu augstskolas filiāli, kuras studiju satura veidošanā piedalās vairāku valstu partneri, ir pilnīgi jauna pieredze Latvijā. Tieši tāda augstskola top Kuldīgā – Mākslas un radošais klasteris, kurā plānota Latvijas Mākslas akadēmijas filiāle.

DEMONTĀŽA SĀKUSIES

Šogad 13. augustā sāka vecās Kuldīgas slimnīcas ķirurģijas korpusu O. Kalpaka ielā 4, kuri vairākus gadus stāvēja neizmantoti, pārbūve. Būvnieku konkursā uzvarēja uzņēmums "Ostas celtnieks – Torensberg", bet projektu izstrādājis arhitektes Zaigas Gailis birojs. Kuldīgas adatu fabrikas pārbūvei par Mākslas un radošo klasteri piesaistīti 1,69 miljoni eiro no Eiropas Reģionālās attīstības fonda, ap 400 tūkstošiem eiro ir valsts dotācija, bet vēl ap miljonu projektā iegulda arī pašvaldība, būvniecības termiņš ir 18 mēneši.

Klastera iecere radusies Kuldīgas Mākslinieku rezidences, Kuldīgas pašvaldības un Latvijas Mākslas akadēmijas sadarbībā.

Bijušās Kuldīgas slimnīcas ēkas vietā atradīsies studiju telpas, radošās darbnīcas un laboratorijas. Projekta vadītāja Madara Dravniece informē, ka šobrīd notiek ēkas demontāža un tīrīšana, tiek novērtēts, kādā stāvoklī ir saglabājamas ēkas daļas.

GALVENAIS UZDEVUMS – PROGRAMMU AKREDITĀCIJA

"Galvenais studiju virziens ir pakalpojumu dizains. Tā ir metode, kā stratēģiskas inovācijas ieviest jebkurā uzņēmumā, iestādē un organizācijā," skaidro projekta vadītāja Ilze Supe.

Viņa norāda, ka šobrīd tiek apspriests sadarbības līgums. "Skatāties, kā program-

ma funkcionēs, kāda būs administrēšana un budžets, kādas būs studiju vietas Latvijā, Vācijā un Igaunijā. Līguma apspriešanai mums ir laiks līdz oktobra beigām, ir vairāki riski, kāpēc process varētu iekavēties, bet, manuprāt, esam ļoti tālu tikuši. Apspriešana ir arī budžeta projekts.

Līdz gada beigām studiju programmas jāsaņem akreditācijai.

Bet te nu varētu būt aizķeršanās, jo pastāv vienots, Eiropas Savienībā pieņemts, akreditācijas veids, ka akreditāciju var veikt vienoti visām valstīm, nevis katrā atsevišķi. Igaunija un Lietuva šai sistēmai ir pievienojušās, bet Latvijas Izglītības un zinātnes ministrija to diemžēl vēl nav izdarījusi. Šobrīd no ministrijas gaidām atbildi, bet šķiet, ka vienotā akreditēšana nebūs iespējama. Tas mazliet biedē mūsu partnerus, kam šķiet, ka viss būs sarežģītāk, nekā viņi sākotnēji bija iecerējuši. Programmu akreditācijai paredzēts pusgads – no janvāra līdz jūnijam. Ja būs nepieciešami vairāki paralēlie procesi, tas būs ilgāk," paskaidro I. Supe.

SKATS UZ VISU PASAULI

Projekta vadītāja skaidro, ka Ķelnes Tehniskā universitāte programmā vairāk izstrādājusi dizaina un tehnoloģiju studiju sadaļu: "No Ķelnes projektā piedalās arī Informācijas tehnoloģiju fakultāte, kas izveidojusi programmu par tehnoloģiju lomu sabiedrības funkcionēšanā, pakalpojumu vidē utt. Ķelne bija pirmā augstskola, kurā pagājušā gadsimta 90. gados tika attīstīta pakalpojumu dizaina pieeja, viņiem uzkrāta liela pieredze. Rīgas Ekonomikas augstskolas sadaļa ir saistīta ar biznesu, organizāciju izveidi, funkcionēšanu, daudzveidību tieši pakalpojumu sektorā. Tas skar ne tikai biznesu, bet arī valstisko pārvaldi, publisko un nevalstisko sektoru. Latvijas Mākslas akadēmija sadarbībā ar

Vecajā ēkā, kur atradīsies Latvijas Mākslas akadēmijas filiāle, vēstures gaitā bijusi gan adatu fabrika, gan Kuldīgas slimnīcas ķirurģijas nodaļa.

Igaunijas Mākslas akadēmiju veido kopīgu kursu dizaina jomā un sociālās zinātnēs. Esam piesaistījuši ekspertus, kuru specialitāte ir sociālās izpētes metodes, sociālā prognozēšana utt.

Mēs ļoti vēlētos, lai jaunizveidotās augstskolas 1. semestris būtu jau 2020. gada rudenī, mācības notiktu Ķelnē. Taču, ja

process ievēlās, nekas neatliks, kā pārcelt pirmo mācību semestri par gadu. Bet varbūt tas arī ir labāk, jo tad jaunā augstskola varētu sākt strādāt jaunajā ēkā.

Pirmajā kursā varētu uzņemt 20 studentus no dažādām pasaules valstīm, jo Ķelnes kolēģi skatās plašāk – ne tikai uz Eiropu, bet visu pasauli." ■

- Topošajā augstskolas filiālē iecerēts realizēt starptautisku maģistrantūras studiju programmu pakalpojumu dizainā. Galvenie satura virzieni būs sociālās zinības, dizains, bizness un tehnoloģijas. Studiju programmas izveidē piedalās Ķelnes Tehniskā universitāte (TU), Rīgas Ekonomikas augstskola (REA), Igaunijas Mākslas akadēmija (IMA) un Latvijas Mākslas akadēmija (LMA).

Jokdaris grāmatniecībā

✎ Ieva Vilmāne, "Saldus Zeme"

Dzejas dienās atradu neparastu sarunu biedru. Saldeniķis VALTERS DAKŠA izdevīs astoņas dzejas grāmatas jeb, viņa vārdiem, literārus jokus.

2017. gadā toreiz 20 gadus vecais jaunietis nodibināja uzņēmumu un deva tam savu vārdu – SIA "Valters Dakša", galvenais tā darbības veids ir grāmatniecība. Latvijas Rakstnieku savienība viņa izdotu Arvja Viguļa grāmatu "Alkatība" šogad nominēja nacionālajai dzejas balvai. V. Dakšas izdevniecība šogad pavīdēja arī starp Latvijas Literatūras gada balvas kandidātiem – spožāko debitantu vidū bija Daiņa Deigēļa dzejoļu krājums "Dievs beidz".

Valtera pirmais izdevums bija latviešu dzejas avangardista Eināra Pelšes izlase "Condom". Grāmatu maksas konkursā "Zelta ābele" tam piešķīra speciālu balvu par novatorismu izdevējdarbībā. Saldeniķis bija atcerējies agrāko laiku standartu un grāmatu papildinājis ar pauspapīru pirms titullapas un kļūdu labojuma lapiņu.

Šogad viņa izdevums "Rembo 2016" saņēma Ikskiles novada pašvaldības Dzin-tara Soduma balvu literatūrā. Pērn kritiķi jūsmoja par Valtera izdotu jauno dzejnieku antoloģiju "Kā pārvarēt niezi galvā?", bet mans favorīts ir Krievijas varai spurinās dzejnieces Linoras Goraļikas dzejas krājums betona vāciņos.

Valters nav ne pieticīgs, ne lielīgs – viņš nepārspīlē savus panākumus, tomēr nekautrējas pieteikties balvai, ja atbilst tās kritērijiem. Tādā veidā saldieniķis 2017. gadā tika pie apbalvojuma "Laiks Ziedonim" nominācijas "Rabarbers". Šogad izdevējs saņēma Ventpils domes Izcilības balvu.

Mēs abi nedaudz nogurstam, precizējot katras grāmatas panākumu laiku un iemeslus. Diezgan piņķerīgajam uzskaitījumam liekam punktu, lai tiktu soli tuvāk sarunai.

– Vai 2016. gadā, absolvējot Saldus 2. vidusskolu, nojauti, kurp tevi vedīs profesionālie ceļi?

– Jā. Jau biju saņēmis Imanta Ziedoņa fonda apbalvojumu par grāmatu kolekcionēšanu un sācis izdošanai gatavot savu pirmo grāmatu – Eināra Pelšes "Condom". Iepazināties feisbukā – viņš uzrakstīja ziņojumu, ka meklē izdevēju, un es atsaucos, jo ļoti patika viņa iepriekšējā grāmata "Mīļākais tētis pasaulē". Lāvos avatūrai, jo par grāmatu izdošanu neko nezināju. Man bija jāatrod maketētājs un tipogrāfija, grāmata jāizplata (noslēdzu līgumu ar "Jāņa Rozes apgāda" un "Valters un Rapa" grāmatniecām). Dzejas grāmatai bija liela tirāža – 1000 eksemplāru.

Grāmatas izdošanu biju ierakstījis vēlmju sarakstā. Kopš milēniuma to rakstu katru gadu no jauna, un vienu vai divus svarīgus punktus izdodas īstenot. Šogad man ir 19 vēlēšanās, nākamgad – 20, vēl pēc gada – 21 un tā tālāk.

Savus autorus satieku dzejas pasākumos Rīgā, forši ir arī Gulbenes bibliotēkā, jo tur strādā Herta [Pugača, Latvijas Radio 6 raidījuma "Bron-hīts" veidotāja]. Lai būtu dzejas aprīte, jāpmeklē lasījumi Raiņa un Aspazijas mājā Rīgā, jāseko līdz tam, ko dara literatūras portāli "Satori.lv" un "Punktum-magazine.lv". Dzejas kopienai, dzejniekiem, redaktoriem, tulkotājiem, neiet slikti, visi dzīvo draudzīgi. Varbūt izceļas dažī grupējumi, taču to pamatā ir cieša draudzība. Būtu jāiestājas Latvijas Grāmatizdevēju asociācijā, jo koleģiāla vide man ļoti palīdzētu strādāt.

– Tu uzņemties "finansāli pašnāvnīciskus" projektus. Kāpēc?

– Par dzeju sāku interesēties tāpēc, ka to rakstīja mans tētis. Viņam sanāca slikti, tāpēc vēlējos precizēt, kāda ir laba dzeja.

Esmu pārliecināts, ka grāmata ir tīrāzēts mākslas darbs gan noformējuma, gan saturu ziņā. Katram mākslas darbam ir sava auditorija, arī dzejas grāmatai. Tā gan kritizē, gan atbalsta pasauli, kādā dzīvojam. Manuprāt, dzeja vislabāk parāda, ka informācijas aprīte ejam uz radikālām pārmaiņām, mūsos ielaužas virtuālā realitāte. Dzejnieki attīsta jaunus žanrus, piemēram, konkrētismu, konceptuālo dzeju. Esmu konceptuāls dzejas izdevējs. Krājumā "Rembo 2016" viens un tas pats teksts atkārtojas uz vairākām lapaspusēm un bija gara poēma "Tatatata...". Manuprāt, ļoti interesanti.

– Vai laikmetīgā dzeja un Raiņa darbi tevi ietekmē vienādi?

– Rainis ir ģēnijs, viņš sacerējis pār-laicīgu dzeju, tāpēc jaunie autori no tas ietekmējas, to citē. Raiņa un Aspazijas mājā Rīgā šobrīd apskatāma izstāde, kurā Raiņa dzeja iztulkota emotikonos jeb ar emodži zīmēm. Es iedvesmoju izstādes autori [Viku Ekstu]. Jaunajiem dzejniekiem mūsu klasiķi ir jāzina, jāpēta viņu darbu formālas īpašības. Es varu atļauties to nedarīt, jo esmu izdevējs. Esmu mēģinājis sacerēt pantus, taču dzejniekam nepieciešamas trīs komponentes – iztēle, valoda un matemātiska domāšana vārsmu muzikalitātei (piemēram, izjūsts pantmērs).

– Nereti dzirdu neizpratni par jaunāko poēziju. Tavuprāt, kāpēc neuztver?

– Tāpēc, ka laikmetīgā dzeja nav rakstīta iepriekšējai paaudzei, pat ne tagadējai. Tās lasītājam vēl jāpiedzimst. Konceptuālā dzeja jau tagad iederas svētku scenārijos, apsveikumu kartītēs un deklamēšanas konkursos.

– Lielie izdevēji sūdzas par knapu iztikšanu. Tu esi viens. Vai tāpēc ir vieglāk?

– Vienatne reizēm traucē, jo komandā varētu sasniegt vairāk. Man ļoti pietrūkst projekta menedžera. Strauji mainīgā pasaulē lielās izdevniecības ne vienmēr var momentā pielāgoties. Ja nepieciešams izdot literāru joku 30 eksemplāros, to varu es, nevis liela izdevniecība. Manu grāmatu tirāžas amplitūda ir no 50 līdz 1000 kopijām.

– Kā tevi ietekmē nacionālu un reģionālu konkursu balvas un nominācijas?

– Balvas saņēmu tikai autori, bet it nemaz neesmu greizsirdīgs. 2018. gadā "Zelta ābele" man uzdāvināja dārgu papīru. Vēl neesmu to izlietojis, taču domāju par divām grāmatām vienos vākos – dzejnieki rakstīs dzeju, iedvesmojoties no zīmējuma. Būtu interesanti. Vienmēr uz visu esmu skatījies citādāk.

– Vai tev izdotos sakārtot savai gaumei atbilstošu izlasi no pašlaik populārākajiem autoriem?

– No Kornēlijas Apškrūmas, Māras Zālītes un Guntara Rača? Mierīgi! Varētu iznākt kaut kas negaidīts. Populārajam bieži vien ir visai attāla saistība ar dzeju, tāpēc "spēle" būtu vienkārša – es sameklētu labu redaktoru, lai no visa izraugās vislabāko. Māru Zālīti pazīstu personīgi, viņa saprot manus izdevumus. Šaubos, vai tie patīk arī Apškrūmai un Račam.

– Vai tavi izdevumi atbilst vidusmēra latvieša gaumei?

– Nenoliegšu, ir svarīgi, lai grāmata patīk. Izdevuma mūžs grāmatnīcā ilgst no sešiem mēnešiem līdz diviem gadiem. Ja tas nav iztirgots, projektu uzskata par neveiksmīgu, taču gadās, ka mana grāmata savu lasītāju atrod pēc vairākiem gadiem. To esmu glabājis noliktavā, laiku pa laikam ielicis akcijā un pārdevis par trijiem, pieciem vai cik tur eiro.

Daudz esmu iespaidojies no "Mansarda" vadītāja Jāņa Ogas. Viņš apgalvo, ka Latvijā ir daudz labu grāmatu, kuras gaida savu izdevēju. Lai izdevējdarbībā noturētos un izaugtu, smagi jāstrādā. Jānis strādājis pat 12 stundu dienu.

ANDREJA SERGEJEVA FOTO

Grāmatu izdevējs Valters Dakša Dzejas dienās Brocēnos. Viņš redz grāmatai vietu arī digitālās informācijas laikā. Tā ir moderna analogā formātā dēļ.

Tuvākajos trīs gados esmu apņēmis izdot četras grāmatas gadā, taču izaugsme ir jāieplāno. Uzņēmuma finanšu plūsmas stabilizētos, ja katru nedēļu klajā laistu pa grāmatai. Tad sanāktu man alga un honorārs autoriem.

– Grāmatnīcas pilnas ar grāmatām, tomēr man nav ko nopirkt...

– ...ja pērk, kritiski izvērtējot. Labi izdevumi līdz grāmatnīcām nenonāk. Tie paliek auditorijās, kam rakstīti. Piemēram, Latvijas Nacionālais arhīvs izdod žurnālu "Latvijas Arhīvi", labāku un interesantāku par visiem populārzinātniskajiem izdevumiem. To tirāžē 200 eksemplāros un piedāvā tikai arhīva apmeklētājiem. Līdzīgi ir ar zinātniskajos apgādos izdotām grāmatām. Manuprāt, labi, ka Latvijas Universitātes Akadēmiskajā apgādā par direktori tagad strādā Aija Rozenšteine. Viņas plašā pieredze izdevējdarbībā ļāvuši universitātes apgādam uzplaukt.

– Latvijas Grāmatizdevēju asociācijā ir 30 biedru. Neviens nav tik mazs kā tavs uzņēmums. Vai zini, cik Latvijā tam līdzinieku?

– Vismaz vienu grāmatu izdevuši pāris

tūkstoši cilvēku. Saldus novadā vien varētu saskaitīt aptuveni 30, jo grāmatas izdošanas tehnoloģiskais process ir ļoti vienkāršots. Daudz mazāk tādu, kas izdevuši divas un vairāk grāmatu.

Mans kvalitātes kritērijs ir gaume – izdodu to, ko atzīstu par labu, un pret savu gaumi negrēkoju. Otra panākumu atslēga ir ieinteresētība grāmatu pasaulē. Man ir grāmatu kolekcija ar kādām 10 000 grāmatām, kas izdotas no 19. gadsimta beigām līdz šim gadam. Kolekcijas eksponātus atradu, izšķīrstot vismaz 100 000 grāmatu. Nevajadzīgās kādreiz atdevu makulatūrā, taču tā nav pareizi. Tagad praktizēju grāmatu atstāšanu publiskās vietās. Visātrāk pazūd sabiedriskā transporta pieturās atstātās.

Ierosinu ikvienam apdomāties, pirms viņš izmet vai makulatūrā atdod grāmatu. Sameklējiet tuvāko grāmatu maiņas punktu! Paļaujieties uz savu gaumi un veidojiet privātu bibliotēku! "Fenšūveidīgē" saka, ka sienām jābūt brīvām, taču dzīve pierādījusi, ka privātpersona savā dzīves telpā tomēr var atļauties arī šādu kultūras vienību. Tā ir uzticama sabiedrotā. ■

Neizsīkstošais latviskais radošums

Kristīne Kārklīņa, "Talsu Vēstis"

Raimonda Kārklīņa ir ne tikai leģendārā latviešu flamenko ģitārista Andra Kārklīņa atraitne, bet arī radoša un darbīga rokdarbniece. Jau ieejot viņas izveidotajā memoriālajā muzejā "Andres el Leton" Kaltenē, acu priekšā parvas skaista, balta, viņas pašas dizainēta lina auduma kleita ar attēlu, kas tapis uz zīda un ir ar roku uzšūts lina.

MUZEJS VĪRAM PAR GODU

Andra Kārklīņa memoriālajā muzejā var aplūkot ievērojamā mākslinieka un visādi citādi daudzšķautņainās personības dažādos dzīves krājumus un mantojumu, kas iepriekš atradies viņa paša čemodānos. Te katrai lietai ir savs stāsts par tās īpašnieku un notikumiem viņa dzīvē.

Mājā, kur tagad atrodas muzejs, senāk pirmajā stāvā bijusi kūts, bet otrajā — pus-sagruvis šķūnelītis, kā saka pati saimniece, un, kad 1993. gadā abi ar Andri apprecējušies, tieši šeit, Kaltenē, jūras krastā, pārim gribējies izveidot savu milas ligzdiņu. Vecā kapteiņa māja, kas ir blakus, kādreiz bijusi visdzižākā ēka, bet tagad ir diezgan nožēlojamā stāvoklī, taču ir cerība, ka to varētu saglabāt. Savukārt tagadējā muzeja māja bijusi iecerēta kā vasaras māja māksliniekiem, kur varētu notikt radoši pasākumi.

Lins ir Raimondas mīlestība, un "Zušu" mājas otrajā stāvā atrodas viņas darbnīca. Rokdarbniece izjauc ierastos stereotipus par to, kādam jābūt šuvējam. Viņas darbi rāda, ka redzējums un darba lauks var būt tik plašs, cik tam pats darinātājs atļauj būt. Latviskais nepaliek tikai tautastērpos un villainēs. Robežas ir plašākas.

Raimonda cītīgi seko līdzī modē tendencēm un, saliekot visas vērojamos dzimušās idejas kopā, rada ko jaunu. Rokdarbniece ne vien šuj tautastērpus, bet izveidojusi arī savu zīmolu "Rakstu raksti", kas spēj remdēt arī mūsdienīgu apģērbu, aksesuāru un apavu cienītāju vēlmju izsalkumu.

VIENAM GALDAUTS, CITAM – MĒTELĪTIS

Māksliniece rāda krāšņu lina mētelīti ar skaistu ziedu apdruku un pastāsta, ka citi tādu audumu izmanto galdautu šūšanai, bet viņa nav spējusi atturēties no mēteļa radīšanas. Tas padevies gaumīgs un ir ar savu "rozīnīti". Un, kā saka Raimonda, ir tādi īpaši interesanti jaudis, kas šāda tipa mētelīšus arī iegādājas.

Tērpu darinātāja atklāj, ka sadarbojas gan ar audējiem, gan izšuvējiem. Tapat Raimonda pastāsta, ka atkarībā no tā, kāds tautastērps jādarina, tiek apzināti konkrētās vietas audēju spēki. Viss top pēc pasūtījuma. Viņa pacilā Zemgales villaini, kas atmiņā pēkšņi atsauc visiem zināmo tautasdziesmu par tautumeitu, kuras tikums ir kā balta villaine. Pašlaik tiekot darināti Zemgales brunči.

Šuveja savā darbā iesaista arī citus amatniekus, jo viens to nemaz nevarot izdarīt. Viņa saka: "Tā mēs arī sildām ekonomiku." Raimonda sadarbojas ar diviem apavu meistariem un zeķu adītājam, kā arī ar uzņēmumu "Klippan-Saule". Meistare pērk dabīgus vilnas materiālus un šuj siltas vestes un mēteļus. Cilvēki tos labprāt pasūtīt. Raimondas krājumos ir arī skaistas sedziņas, kas paredzētas mazuļiem ratiņos.

Pie sava zīmola Raimonda nonākusi pakāpeniski – vispirms izvēlējusies kultūras

Raimonda Kārklīņa neslēpj, ka valstī daudz kas ir jāpārkarāto, lai radošam cilvēkam veiktos labi tajā, ko viņš dara.

Tautastērpu darināšanā Raimonda Kārklīņa sadarbojas ar audējiem visā Latvijā.

Mētelītis no lina auduma vai kleita ar apgleznota zīda uzšuvi ir Raimondas īpašās idejas, šos darinājumus pērk tikpat īpaši klienti.

darbinieka profesiju, pēc tam iemēģinājusi roku floristikā, kuru apguvusi pie meistariem Šveicē, līdz radusies doma par savu apģērbu līniju.

Šūt viņai patīcis jau no mazotnes, bet tad kādā brīdī sirdi iekritusi tautastērpu darināšanā. Muzejos un citās vietās, arī grāmatās smalki iepazīta to darināšanas tehnika, un vēlāk pati ķērusies pie šūšanas darbiem. Iesākusi ar brunčiem, tad apgūta kreķļu šūšanu. Lai gan tagad inesenīgāks Raimondai šķiet tūrisms un ēdienu gatavošana, arī tautastērpi netikšot atmeti. Viņa neslēpj, ka valstī daudz kas būtu jāpārkarāto, lai radošam cilvēkam labi veiktos tajā, ko viņš dara. Māksliniece ir iepraktizējusies arī pērļu vainadziņu un rotu darināšanā, taču šai nodarbei pagaidām īsti neatliekot laika.

NENOSKRIETIES

Raimonda Kārklīņa ir aktīva dažādu tirdziņu dalībniece. Viņu visbiežāk var

satikt Kalnciema un Āgenskalna tirdziņos, bet palaikam arī citur. Klienti viņu atrodot arī, piemēram, ar UNESCO mantojuma fonda ieteikuma palīdzību, par ko viņa ir pārsteigta. Izrādās, ka viņas vīra vecmāte arī bijusi liela rokdarbniece, un iespējams, ka tieši šis nolūkotās sievas prasmes arī piesaistījušas vīru.

Par Raimonu zina daudzi, un viņu atrod bez īpašas reklamēšanas. Mūsu ciemošanās reizē viņa jau ir sagatavojusies nākamās dienas rudens tirdziņam Rojā un atver sakrāvētos čemodānus, rādot gan pastalas un lina auduma zābakus ar ziedu apdruku, gan vilnas šuvumus un lina tekstila darinājumus. Svētkos īpašā godā esot galdauti. Vēl piedāvājumā ir dažādi T kreķli ar uzgludinātām zīmēm. Raimondai ir arī lina apģērbu bērniem, kur īpaši izceļas koši apdrukātās vestītes, bet internetā redzamas arī šikas žaketītes. Smalkā un platā lina šalle ar firmas zīmi, uz kuras ir pašas Raimondas sacerētās rindas, ne viena vien

kārumnieka acīm noteikti liek iemirdzēties.

Daudzi brīnīties par Raimondas mieru tad, kad citi ir nobažījušies un stresā. Viņa atklāj, ka tas esot tāpēc, ka dzīvē noteiktas prioritātes: "Es nenoskrienos, tas nav pareizi. Pirmā vieta ir manai mīlestībai – Dievam, otrā prioritāte esmu es pati, tad ir bērni, mamma un māsa, un tikai tad sekoja vīrs. Vīrs gan var būt arī pirms māsas... Mēdz teikt, ka vīram jābūt pirmajā vietā, bet mēs labi redzam, ka daudzas sievietes vīru dēļ ir nodzinušas un sev nav dzīvojušas itin nemaz. Sieviete par sevi ir jā rūpējas. Dzīve ir īsa. Ir tāds teiciens: "Man ir liels netikums – es milu dzīvi un baudu to." Tas ir par mani. Es vienmēr pateicos Dievam, ka varu baudīt dzīvi. Skriešana neko labu nedod. Priecājos, ka varu arī kādu iedevmot ar savu dzīves un vērtību modeli."

Latvijas ziemu Raimonda cer kā gājputns pārļaut ārzemēs, bet pavasarī atkal atgriezties ar jaunām radošām idejām, un nav šaubu, ka tādas atkal būs. ■

Zīmola "Rakstu raksti" cenu zīmes ir ar pašas mākslinieces sacerētām tekstiem.

EDGARAS LĀČA FOTO

Mūzika

◊ **2. oktobrī** Ventspils koncertzālē "Latvija" koncertuzvedums bērniem "Sēņu simfonija". Sēnēm, izrādās, ir savi stīķīši un niķīši. Skanēs Čaikovska "Mazo gulbīšu deja", Hačaturjana "Zobenu deja", Brāmsa "Ungāru dejas", kā arī vieglā žanra skaņdarbi neparastā skanējumā.

◊ **4. oktobrī** koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājā koncertā "Vestards Šimkus un Liepājas Simfoniskais orķestris" diriģenta Atvara Lakstīgalas vadībā skanēs Sergeja Raħmaņinova Trešais klavierkoncerts un jaunadarbs – Kārļa Lāča Latvju simfonijas pasaules pirmatskaņojums.

◊ **6. oktobrī** koncertzālē "Lielais dzintars" ciklā "Pasaule Lielajā dzintarā" koncertēs japāņu superzvaigzne, džeza pianiste Hiromi.

◊ **11. oktobrī** Ventspils koncertzālē "Latvija" ar kino mūzikas programmu uzstāsies pianists Andrejs Osokins un māsas Balanas – vijolniece Kristīne un čelliste Margarita.

◊ **13. oktobrī** Liepājā un **18. oktobrī** Ventspilī gaidāms grupas "Labvēlīgais tips" koncerts "IA=".

◊ **18. oktobrī** Kuldīgas Kultūras centrā Liepājas Simfoniskā orķestra un vijolnieces Vinetas Sareikas koncerts. Diriģents Gintars Rinkevičs. Programmā Semjuela Bārbera "Adagio" stīgu instrumentiem, koncerts vijolei un orķestrim op.14, Žana Sibeliusa 2. simfonija Re mažorā op.43.

◊ **19. oktobrī** Rojas Kultūras centrā ar 45 gadu jubilejas koncertu viesosies grupas "Credo" zelta sastāvs.

◊ **25. oktobrī** Ventspils Kultūras centrā ģitārista Vjačeslava Mitrohina un draugu orķestra koncerts "Latviešu blūzi un ne tikai". Skanēs Raimonda Paula, Zigmara Liepiņa, Ulda Stabulnieka, V. Mitrohina un Aivara Hermaņa dziesmas blūza stilā.

Kino

◊ **11. oktobrī** koncertzālē "Lielais dzintars" Liepājā un **12. oktobrī** koncertzālē "Latvija" Ventspilī notiks jaunās latviešu mākslas filmas, kaisles drāmas "Nekas mūs neapturēs" pirmizrāde un tikšanās ar radošo komandu. Filma ir stāsts par mūzikas producentu Ralfu (Andris Keišs), kurš sava nepieķāpīgā rakstura dēļ pārliecina sievu, mīļāko un nepilngadīgo meitu sadzīvot zem viena jumta. Andra Gaujas filma ir provokatīvs skatījums uz vīrieša un sievietes mainīgo lomu mūsdienu ģimenē

◊ **31. oktobrī** Ventspils koncertzālē "Latvija" amerikāņu ērgelnieks Brets Valiants koncertā pavadīs Frīdriha Vilhelma Mūrnavas mēmo kinofilmu "Nosferatu" (1922. gads).

Teātris

◊ **5. oktobrī** Liepājas Olimpiskā centra Rožu zālē būs skatāma izrāde "Kļov". Tā ir Rasas Bugavičutes-Pēces lugas "Bļitka" versija krievu valodā tautā iemīļotu latviešu aktieru Mārtiņa Vilsona un Arņa Līčiņa izpildījumā.

◊ **9. oktobrī** "Jūras vērtos" Ventspilī Jaunā Rīgas teātra izrāde "Nora" (rež. Māra Ķimele). Nora ir kā neatminēta mīkla, kā noslēpums, kā putna kļiedziens naktī, kā dūmaka pirms saullēkta. Trauslas, bet spēcīgas personības noslēpums. Lomās: Jana Čivžele, Ivars Krasts, Kaspars Znotiņš, Iveta Pole, Edgars Samītis.

◊ **16. oktobrī** Brocēnu novada Kultūras un izglītības centrā režisora Armanda Ekšteta izrāde bērniem "Dzeltenā zemūdene".

◊ **19. un 20. oktobrī** Kuldīgā norisināsies starptautiskais skatuves mākslas festivāls "Teātris ir visur". Festivāla laikā varēs noskatīties teātra trupas "Kvadrifons" izrādi "Vecmāmiņas valsts", Liepājas Leļļu teātra izrādi "Kur zirgi?", izrāžu apvienības "Panna" izpildījumā Zanes Daudziņas monoizrādi "Tāda esmu", Latvijas Leļļu teātra izrādi "Mazā raganīņa", Mihaila Čehova Rīgas Krievu teātra izrādes "Lūk, istaba šī..." un "Patiesība", kā arī Sanktpēterburgas aktieru izrādi "Circo baffo". Notiks arī laikmetīgās dejas meistarklase, kino nakts un meistardarbnīcas kaligrāfijā un punktiņmandalu veidošanā.

◊ **23. oktobrī** Liepājas teātrī un **21. oktobrī** Ventspils teātra namā "Jūras vērti" festivāla "Zelta maska" izrāde – A. Puškina Maskavas Drāmas teātra iestudējums "Solījums rītausmā" pēc Romēna Garī romāna motīviem. Izrāde vēsta par lielu mīlestību, kaislīgu, visu piedodošu, taču reizumis arī graužošu, – mātes mīlestību, kura uzvar laiku un attālumu... Bet saites, kuras vieno šā autobiogrāfiskā stāsta varoņus, māti un dēlu, ir ne vien radniecīgas, bet zināmā mērā pat mistiskas.

Māksla

◊ **Līdz 13. oktobrim** Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā mākslinieka Osvalda Rožkalna (1910–1989) pirmā izstāde Kurzemē.

◊ **Līdz 20. oktobrim** Kuldīgas Vecajā rātsnamā izstāde no Rīgas Porcelāna muzeja krājumiem "Sešu veidu mācēšana". Izstāde sniedz ieskatu porcelāna mākslas un dizaina vēsturē, stāstot par dažādām trauku dekorēšanas tehnikām un materiāliem.

◊ **Kuldīgas novada muzejā** aplūkojamā interaktīvā ceļojošā izstāde "Zīmē un rīmē" veidota, izmantojot mākslinieka Alberta Kronenberga (1887–1958) radītos tēlus un tekstus un inovatīvus risinājumus. Tā ir mākslinieku Annas Vanagas, Agneses Rutkovskas, Martas Laures, Artūra Lāča un Vivianas Marias Staņislavskas ekspozīcija bērniem un jauniešiem.

Citas lietas

◊ **2. oktobrī** Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā tikšanās ar kinorežisori un esejisti, vairāku filmu un grāmatu autori Viju Beinerti.

◊ **18. oktobrī** Brocēnu novada Kultūras un izglītības centrā Laura Valtera dzejas krājuma "Visumā veidotie vārdi" un albuma "Mirkļi ieklausies" atvēršana.

◊ **Līdz 27. oktobrim** Talsu novada muzejā būs apskatāma Latvijas Dabas muzeja izstāde "Daba krāso", kas ļaus iepazīt augu dažādās spējas. 2. oktobrī pulksten 17.30 sēņu speciāliste Diāna Meiere vadīs nodarbību "Dzijas krāsošana ar sēnēm".

Mantojums

◊ **26. oktobrī** Liepājas Latviešu biedrības namā vidējās paaudzes deju kolektīvs "Vaduguns" Kristīnes Jaunbrūnas vadībā aicina uz festivālu "Rudens nāca sētiņā". Tajā pulcēsies dejojāji no dažādiem Latvijas novadiem. Ar deju palīdzību uz skatuves tiks uzburta lauku sētas ainiņas, koncerta dalībnieki godinās rudeni un darbu, izdejos cilvēku attiecības un mājdzīvnieku raksturus.

◊ **26. oktobrī** Brocēnu novada Kultūras un izglītības centrā Saldus vidējās paaudzes deju kolektīva "Bandava" koncerts par godu vadītājas Santas Laurinovičas jubilejai.

KURZEMES KULTŪRAS PIELIKUMS

Iznāk vienu reizi mēnesī.
Izplatīts kā reģionālo laikrakstu "Kurzemes Vārds", "Kurzemnieks", "Saldus Zeme" un "Talsu Vēstis" bezmaksas pielikums.

Kurzemes Vārds

Internetā pieejams izdevniecību mājaslapās kurzemnieks.lv, sz.lv un talsuvestis.lv, kā arī reģionālajā portālā liepajniekiem.lv.
Redkolēģija: Daiga Bitīniece ("Kurzemnieks"), Mairīta Balode ("Talsu Vēstis"), Linda Kilevica ("Kurzemes Vārds"), Andra Valkīra ("Saldus Zeme").

Saldus Zeme
LAIKRAKSTS BROCĒNU NOVADAM UN SALDUS NOVADAM

Talsu Vēstis

Projekta vadītāja:
Anda Pūce.
Kontakti:
tālrunis 26436485,
e-pasts anda@kurzemes-vards.lv.

Kurzemnieks
LAIKRAKSTS VIENĀDZEMĒ

Pielikumu izdod un finansē reģionālo laikrakstu izdevniecības.

MANAS ATZIŅAS

Sākam jaunu rubriku, kurā sabiedrībā zināmi cilvēki, turpinot iesāktos teikumus, atklās savas domas par dzīves vērtībām.

„Katri sasniegti griesti var būt jauna grīda”

MĀRTIŅŠ BURKE-BURKEVICIS, Kuldīgas Sv. Annas baznīcas mācītājs, Zemessardzes kapelāns un sociālo zinību skolotājs

- ☑ **Man dzīvē vissvarīgākais šķiet** realizēties kā cilvēkam, kurš apzinās sevi nevis kā miesu, bet arī kā garu un dvēseli. Kurš spēj sevī šo trīsvienību ieraudzīt un caur tādu prizmu raudzīties pasaulē, kurā esam ienākuši.
- ☑ **Vērtīgākā atziņa, ko esmu guvis:** katri sasniegti griesti var būt jauna grīda.
- ☑ **Es dzīvē nekad** negribētu piedzīvot to, ka man jāsaka: es to nekad nepiedošu.
- ☑ **Mans vislielākais sasniegums ir,** visticamāk, vēl tikai priekšā.
- ☑ **Man darbā vissvarīgākais šķiet** redzēt mērķi un tiekties to sasniegt. Redzēt jēgu tajā, ko dara. Vai tā ir skola, vai baznīca, vai Zemessardze.
- ☑ **Sāpīgākā mācība ir** savas

ātrsirdības un impulsivitātes dēļ sabojātas kādas attiecības. Dažkārt tas tā ir. Sāpīgākā mācība manā pieredzē ir tāda, ka, domājot par vairākiem darbiem vienlaikus, piedzīvoju smagu avāriju.

☑ **Godaprāts ir** labu un veiksmīgu attiecību pamats. Jebkādu attiecību: starp vīru un sievieti, darba ņēmēju un darba devēju.

☑ **Viedums ir** savas pieredzes likšana lietā. Ja vari izdarīt secinājumu un nekāpt uz grābekļiem.

☑ **Vērtīgākā grāmata, ko esmu izlasījis** pusaudža gados, ir Aleksandra Grīna romāns *Dvēseļu putenis*. No garīgās literatūras tā varētu būt Sintijas Buržo *Patiesās gudrības Jēzus* – ļoti vērtīga manā skatījumā.

☑ **Visvairāk mani apbēdina** vienaldzība. Kad cilvēkam ir

vienalga. Vienaldzību pret apkārt notiekošo nākas piedzīvot pieaugušajos, un to pašu pārņem arī šo cilvēku bērni.

☑ **Mani iepriecina** tas, ka cilvēki smaida. Tas ir vienmēr forši, ja cilvēkam ir, par ko smaidīt.

☑ **Smieklīgākais, ko esmu piedzīvojis,** ir vienās laulībās pēc tam, kad biju novadījis kapu svētkus. Cilvēkiem, kuri bija atnākuši sveikt mīļos pēc laulību ceremonijas, es ar smaidu uz lūpām pateicu: „Nāciet nolikt ziedus!”

☑ **Latvija man ir** kā Dieva dotais Ēdenes dārzs, kas mums jākopj, jāaprūpē un jāizstāvē.

☑ **Kuldīga man ir** kā atgūtas mājas. Mani senči nāk no Kuldīgas. Kad manu vecotēvu 1948. gadā apcietināja, tad vecāmāte ar bērniem devās uz Talsiem. Kad mani

norīkoja kalpot Kuldīgā, tēvs priecējās, ka Burke-Burkevics atgriezās atpakaļ mājās.

☑ **No saviem vecākiem esmu guvis** cieņu pret apkārtējiem un mīlestību uz tiem, kuri ir blakus.

☑ **Īsti vīrišķīgs vīrietis ir tāds,** kurš ir gatavs uzņemties atbildību par savu rīcību.

☑ **Īsti sievišķīga sieviete ir tāda,** kura nekad neatstās savus bērnus.

☑ **Tuvākās nākotnes vislielākā vēlēšanās ir** rast līdzekļus baznīcas torņa atjaunošanai. Tas brēc pēc vajadzībām. Pirms diviem gadiem tornim nomainīja sapuvušās koka konstrukcijas, jumta skārdā caurās vietas aizlīmēja, bet nu tas vairs aizsardzību nedod. Skārda noņemšanai un uzlikšanai minimālā summa ir 150 tūkstoši eiro.

SARUNA AR JUBILĀRI

Lai vai kā – vienmēr ar smaidu

29. septembrī Miķeļos dzimšanas dienu svinēs INESE ĀBOLIŅA. Pirms daudziem gadiem (kā smejas jubilāre) bijusi saulaina rudens diena – laiks kā radīts kartupeļu rakšanai. Mamma piecēlusies no vagas, un drīz Kārkliņu pirmdzimtā meitiņa bijusi klāt.

GAIŠĀ ATMOSFĒRĀ

Draugi un paziņas par Inesi saka: viņa vienmēr ir tik smaidīga, kaut zināms, ka dzīvē daudz pāridarījumu bijis. Pati jubilāre piekrīt teicienam: „Viss, kas nenogalina, mani norūda.” Jau 14 gadus I.Āboliņa strādā par naktsaukli Pelču speciālajā internātpamatskolā-attīstības centrā, kas tikko pārsaukts par Viduskurzemes pamatskolu-attīstības centru. Darbs fiziski nav smags, toties ir atbildība. Reizēm arī psiholoģiski neesot viegli, jo šajā mācību iestādē uzturas bērni ar īpašām vajadzībām, tostarp nopietnām slimībām. Taču Inese norāda, ka vadība ļoti rūpējas, lai skolā būtu labi apstākļi un gaiša atmosfēra – tas dažkārt sūro ikdienas padara jaukāku.

AR GADIEM PIEROD

„Tā nu sanāk, ka jau tik ilgi esmu kā pūce visu nakti nomodā,” teic jubilāre. „Darbs ir no pieciem vakarā līdz septiņiem rītā. Atnāku mājās, atpūšos, paguļu, tad jāceļas un jāķeras pie citiem darbiem. Naktsaukles strādā maiņās pēc grafika. Bet bioloģiskais pulkstenis pa šiem gadiem jau pielāgojies naktīm bez miega.

Neesmu domājusi no skolas iet prom un meklēt citu darbu. Kur tad sieviete pēc piecdesmit to var atrast? Veikalā jau nav vieglāk – šajā jomā es savulaik jau esmu garas stundas

„Arvien vairāk gribas, lai labi būtu citiem, un par sevi tik daudz nedomāju. Pašai dzīvē gājis visādi, bet no visām nebūšanām esmu kaut kā izpeldējusi. Tas ir stiprinājis,” saka Inese Āboliņa.

nostrādājusi. Turklāt mans dēliņš Raitis arī ir bērns ar īpašām vajadzībām. Skolā sāku strādāt, kad viņam bija divi gadiņi. Bija izdevīgi: darbavieta netālu, nostrādāju maiņu, nācu mājās un auklēju dēliņu. Tagad dzīvojam citur – vēl tuvāk skolai. Mums te, Pelčos, viss ir vienviet. Viss sakopts. Es pat varu teikt, ka dzīvojam kā paradīzē.”

APZINĀTIES VĒRTĪBU

Bērni jubilārei ir vislielākais prieks. Raitim ir vecāka māsa Kristīne – beigusi Kuldīgas Teh-

noloģiju un tūrisma tehnikumu, strādā *Stender'a* picērijā. Abus bērnus Inese izaudzinājusi gan drīz viena pati, jo liktenīgais vīrietis nesis smagu likteni. Tas jau sen piedots un pārdzīvots.

Inese augusi trīs bērnu ģimenē – viņai ir divas jaunākas māsas. Vecākiem Pelčos bijusi saimniecība ar lopiem kā jau daudzām lauku ģimenēm. Tēvs agri nomiris, un vajadzējies palīdzēt mammai gan uz lauka, gan kūtī. Taču Inese savu bērniņu nesauca par grūtu. „Vagas kaplēt, sienu vākt – tas pat bija jauki,”

viņa atzīst. „Mani bērni arī kaut ko no tā paspēja redzēt. Meita gan vairāk tāda pilsetniece, bet puikam lauku dzīve ļoti patīk. Palīdzēšana saimniecībā man iemācīja apzināties darba vērtību. Mūsdienā jaunajai paaudzei tās jau sāk pietrūkt.”

AR PUĶĒM UN MĪKLĀM

Dzīvojot arī daudzdzīvokļu mājā, Ineses aprūpē ir liels dārzs, kur tiek audzēta pārtika ģimenei un puķes sirdspriekam. Ar tām pilni arī abi dzīvokļa balkoni. Vēl pie vaļaspriekiem jeb vājībām, kā jubilāre teic, pieder rokdarbi (veselības dēļ vairs ne ļoti) un krustvārdu mīklu minēšana. Turklāt pareizo atbildi viņa nemeklē internetā ar visu zinošās vietnes *Google* palīdzību, bet mēģina izdomāt pati. Ja neizdodas, met mieru.

Pacietība neesot galvenā īpašība, kas piemīt Svaru zīmē dzimušajiem. „Drīzāk jau labsirdība,” tā jubilāre. „Tagad par sevi tik daudz nedomāju. Bijuši brīži, kad likās, ka salūstu pavisam. Tad – galva spilvenā, un izraudos, cik var. Pēc tam – galva augšā, un atkal eju. Uz ielas grūtums nav jāizrāda.”

Dainas Tāfelbergas
teksts un foto

DĀRZA DARBI

No 28. septembra līdz 4. oktobrim

Ārija Rudlapa,
agronome

Lejupejošais Mēness jeb stādāmais laiks – no 1. līdz 5. oktobrim un no 20. līdz 31. oktobrim, augšupejošais – no 6. līdz 19. oktobrim.

28. septembris. Nelabvēlīgā diena.

29., 30. septembris. Sakņu dienas. Apstrādā zemi. Stāda kokus un krūmus no konteineriem. Sēj ziemājus. Novāc vēlos sakņaugus.

1. oktobris. Ziedu diena. Vāc puķu sēklas. Norok gladiolu, galtoniju un monbrēciju sīpolus, kā arī dāliju un kannu gumus. Griež materiālus floristikas darbiem. Nes telpās pelargonijas un fuksijas, ko grib saglabāt nākamajai vasarai. Stāda narcises, tulpes, lilijas.

2., 3., 4. oktobris. Lapu dienas. Zaļmēslojumam sēj rudzus un ziemas vīkus gan uz lauka, gan siltumnīcās. Novāc lapas no zāliena. Stāda kokus un krūmus. Novāc kāpostus un puravus. Laista dekoratīvos skujukokus, rododendrus, peonijas, neaizmirstot aplaistīt arī telpaugus. Stāda daudzgadīgās dekoratīvās stiebrzāles un hostas.

BĒRNU VALODIŅA

Mamma kopā ar Grietu (5 gadi) kārtro mājās drēbes. Pēc kāda brīža meita secina:

– Mammu, drēbju locīšana ir tā kā iepirkšanās!

– Kā tad tā?

– Nu, visu ko tik neredzētu un jaunu varam te atrast!

PĀRDOD

Pārdod 10 ha lauks. **ZEMI** – 5 ha x 2, Saldus nov. Kursišu pagastā pie Saldus-Ezeres ceļa; 1 gab. ainaviski skaistā vietā, kur iespējama privātmājas celtniecība. Tālr. 29262053.

VOLVO V70 (2005), **VW PASSAT** (2003), dīzeļi. Tālr. 29428876.

KLAVIERES, veļas mašīnu, šujmašīnu **Radom**, skapi ar antresolu. Tālr. 26254224.

Pārdod Latvijā ražotus **PVC, KOKA, ALUMĪNIJA LOGUS** un **DURVIS** no sertificētiem materiāliem par, iespējams, labāko cenu Latvijā. Adrese: Kuldīga, Graudu iela 10. Tālr. 20122458.

Dažādas **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

SIA **Vēvers** pārdod kurināmās priedes skaidu **BRIKETES** ar piegādi. Cena 135 eiro. Tālr. 26651831.

Sausu, skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Ozola atgriezumā **MALKU** Kravā 2 m³. Piegāde Kuldīgā. Tālr. 63322142.

Meža **MALKU**. Tālr. 29883311.

Skaldītu **MALKU**, rakstām kvītis. Tālr. 29428876.

MALKU maisos. Tālr. 22377474.

GRANTI, SMILTI, ŠKEMBU (0,32 un 0,45) ar piegādi, transports 10 m³. Tālr. 29997676.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

TRŪDZEMI, kūtsmēslus, kūdru, mulču. Tālr. 29560885.

PĒRK

Pērku divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 26132961.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29165063.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 26104984.

TRAKTORUS. Tālr. 25203776.

Pērku **MOTOCIKLU** (*BMW, NSU, Zundapp* un citus), ražotu līdz 1950. g. un rezerves daļas. Var būt sliktā stāvoklī. Tālr. 26895077.

GRĀMATAS. Tālr. 24804010.

MUZEJA IZVEIDEI senlaicīgu metālapstrādes aprīkojumu: senas urbja mašīnas, virpas, kalēja aprīkojumu u.c. Tālr. 29973787.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Craftwood **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena no 1000 līdz 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

SIA *PRIEDES AG* par augstu cenu mežā pie ceļa iepērk visu veidu **APAĻKOKUS**. Tālr. 26760065, 26993794.

Oša, bērza **ZĀGBALĶUS** krautuvē. Tālr. 29428876.

Kautuve SIA *Lāses AM Kurzemē*, Vidzemē un Zemgalē pērk kautsvarā piena un gaļas šķirnes **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **TEĻUS** par tirgus cenām. Ir piemaksas gaļas liellopiem. Labas cenas jaunlopiem. Visiem piemaksas par daudzumu, sākot no 5 gab. Samaksa 7 dienu laikā. Transports bez maksas. Tālr. 29353243.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Kurzemes Gaļsaime* – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 29427543, 26569362.

GAIENES, BRŪKLENES, ĀBOLUS sulai: Kuldīgā, Palnīcas ielā 7a, tālr. 24949355; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 24845242; Aizputē, Sakas ielā 9, tālr. 25366612; transports pie klienta, tālr. 26284210. Dodam maisus āboliem.

ĀBOLUS sulai Kuldīgā, Mederu ielā 8. Tālr. 26567540.

Iepērkam **ĀBOLUS** sulai, visas šķirnes, arī kritušos, braucam pakāj. Tālr. 20133934.

Iepērk visu šķirņu **ĀBOLUS**. Piebraucam pie klientiem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26190400.

Iepērk **ĀBOLUS** Štakeldangā. Nodrošinām transportu. Tālr. 28165191.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakāj. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

DAŽĀDI

AUTO ELEKTROSISTĒMU diagnostika un remonts; **AUTO SIGNALIZĀCIJAS**. Tālr. 26669624, merano.lv.

JURISTS Sergejs Demčenko, Liepājas iela 29–1, Kuldīga, tālr. 29293749 – juridiskā palīdzība civillietās un administratīvo tiesību jautājumos.

GRĀMATVEDĪBAS PAKALPOJUMI. Tālr. 29167676.

MAINĀM JUMTU segumus, ēku siltināšana, remontdarbi, jaunu ēku būvniecība, piegādājam materiālus, būvgružu savākšana. Tālr. 22489517.

Siltinām mājas ar **EKOVAITI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

Paaugstiniet savu **NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA** vērtību! Ja jums pieder zeme, kas ir aizaugusi ar krūmiem vai mežu, frēzējam ar pielīdzināšanu nelielās, kā arī lielās platībās. Tālr. 26776151.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS, STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

Tīra **AKAS**. Tālr. 27448331.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

SPIEŽ SULU. Tālr. 29653166.

MODERNA ĀBOLU SULAS SPIEŠANA un pasterizēšana Kuldīgā. Pildīšana maisos ar krāniem 3 l – 2,00 un 5 l – 2,60 eiro. Graudu iela 3 h. Tālr. 28466573.

Talsos, 1. Maija ielā 38, SIA *Ice Berry* piedāvā ābolu un citu augļu **SULAS SPIEŠANAS PAKALPOJUMU**. Tālr. 29322304, www.iceberry.lv.

PĀRSTRĀDĀJAM jūsu dārza augļus, ogas **SULĀ**: 3 l – 1,40 eiro, 5 l – 2,00 eiro par paku. Tālr. 29497262.

LĪDZJŪTĪBAS

*Lai tēva mīla paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
/I.Mežnora./*
Izsakām dziļu līdzjūtību Uldim Jumikim, tēvu zaudējot.
Mēteļu un Vēberu ģimenes

*Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.
/S.Kaldupe./*
Visdziļākā līdzjūtība Edgaram Soldatenokam, no mammas atvadoties.
ZS 45. KNB kolektīvs

IZĪRĒ

Divistabu **DZĪVOKLI** Raņķos, uz ilgu laiku. Tālr. 29276046.

MAINA

Maina divistabu **DZĪVOKLI** pret **MĀJU** Kuldīgā ar piemaksu. Tālr. 25491541.

VAJADŽĪGI

STRĀDNIKS – sazāgēt dēļus nojauktai mājai. Samaksa 200 eiro. Tālr. 29919546 (Ruta Salna).

Z/s *Bērtuļi* (56101014301) – **TRAKTORISTS** lauksaimniecības traktoram darbam mežā. Samaksa 3,50 EUR/h. Tālr. 26228325.

SIA **LATEIRA**

**pērk CIRSMAS,
MEŽA ĪPAŠUMUS.**

• Palīdz noformēt dokumentus,
• veic cirsmu iestigošanu, dastošanu, novērtēšanu.
Tālr. 63428509, 27020562,
29997742, fakss 63428523,
e-pasts: info@lateira.lv.

30. septembrī 10.00 Kuldīgā, 1905. gada ielā 10,
SIA *Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,*
Meža konsultāciju pakalpojumu centrs,
MKPC Ziemeļkurzemes nodaļa organizē
BEZMAKSAS informatīvo semināru meža
un lauksaimniecības zemju īpašniekiem.
Meža kaitēkļi un slimību apdraudējums Latvijā.
ES atbalsts un likumdošanas izmaiņas mežsaimniecībā.
Kontaktinformācija pa tālr. 29462977,
Valdis Usne, valdis.usne@mkpc.llkc.lv.

Kuldīgas Centra vidusskola
(4113901192)
aicina darbā sētnieku
uz nenoteiktu laiku.
Bruto alga 430 EUR. CV sūtīt
e-pastā: kcv@inbox.lv
līdz 10. oktobrim.
Kontakttālr. 63323978.

PĒRKAM

* **Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;**

* **Papīrmalku ostās:**
(Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

MAINA
Meža īpašniekiem:
• Veicam bezmaksas konsultācijas;
• Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
• Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

 Metsä

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

SEPTEMBRA ERUDĪTS

Kādu TV un radio programmu saņems *Kurzemnieka* abonenti nākamgad?

Atbildi līdz **30. septembra 12.00** sūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: Nīkrāces skolas direktors laikā no 1962. līdz 1965. gadam bija Kārlis Krustkalns.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Anita Eglīte, Gunta Folkmane, Ausma Pavlovskā, Valdis Dadzis.

PA ĪSTAM GARŠĪGI

**VIETĒJAIS
MEŽIZSTRĀDES
UZŅĒMUMS**

**PĒRK
MEŽA ĪPAŠUMUS,
CIRSMAS,
AUGOŠUS KOKUS**

 283 688 38 261 299 19
info@lmu.lv www.lmu.lv

SEN

Arī noziedznieki noturējuši savu kongresu

Franču prese ziņo par starptautisku noziedznieku kongresu, kas noturēts kādā Spānijas mazpilsētā, piedaloties delegātiem no Francijas, Anglijas, Vācijas, Itālijas, Grieķijas, Spānijas, Portugāles un Amerikas. Kongresa dalībnieki sprieduši par noziegumu metožu racionalizēšanu un sistemātisku darbu. Speciāla komisija esot izstrādājusi vārdnīcu starptautiskas, slepenas noziedznieku valodas izkopšanai. Pa vienam šīs vārdnīcas eksemplāram esot dabūjuši katras valsts noziedznieku delegācija. Nesen pie kāda Dienvidamerikā apcietināta laupītāja esot atrasts viens no slepenās vārdnīcas eksemplāriem. Apcietinātais esot izpaudis kongresa noslēpumus policijai.

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

JOKI

Cilvēki bija brīvi, kad telefoni bija piesieti vadā.

Es zinu, ka vīnā ir patiesība. Bet kurā pudelē?

Vīrs un sieva skatās šausmu filmu.

Uz ekrāna parādās briesmonis. Sieva iekļiedzas:

– Ak, mammīt!
Vīrs saka:
– Jā, līdzīgs tavai mammītei!

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 27. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 11 st. 52 min.
Saulē lec 7.18, riet 19.10.

Naktī +5°...+7°

1-2 m/s

Dienā +11°...+17°

2-3 m/s

RĪT, 28. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 11 st. 47 min.
Saulē lec 7.20, riet 19.07.

Naktī +10°...+11°

3-5 m/s

Dienā +11°...+14°

4-5 m/s

PARĪT, 29. SEPTEMBRĪ

Dienas garums – 11 st. 43 min.
Saulē lec 7.22, riet 19.05.

Naktī +12°...+13°

3-4 m/s

Dienā +12°...+14°

3-4 m/s

Rudens akcija

- ◆ PVC logiem un durvīm, jumta logiem, insektu sietiņiem. Mērīšana. Montāža. Aīļu apdare. Tālr. 27762565.
- ◆ Izgatavojam siltinātus nerūsējošā tērauda dūmvadus, odes, čaulas. Notek sistēmas. Jumta segumi. Mērīšana. Montāža. Tālr. 29251154.

SAŅEM NAUDU jau ŠODIEN!

SIA "Silva Nostra" par labāko cenu nopirks Jūsu meža īpašumu (zemi ar mežu)

Samaksa un dokumentu noformēšana VIENAS DIENAS LAIKĀ

Sadarbojamies ar starpniekiem

22 020 187 siasilvanostra@gmail.com

Viens no lielākajiem mežizstrādes un kokapstrādes uzņēmumiem Latvijā

PATA SALDUS SNIEDZ MEŽA ĪPAŠNIEKIEM PILNU MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS CIKLU

- SLĒDZ MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS LĪGUMU - BEZ STARPNICĪBAS MAKSĀM UN IETURĒJUMIEM

+371 29232782, +371 63807072, info@patasaldus.lv, www.patasaldus.lv

GRIBU ZINĀT

Par gāzes plīti

Vai Kuldīgā ir meistars, kas māc regulēt gāzes plīts dīzes? Bijušais kuldīdznieks, tagad seldnieks, meistars Šafgats Saifullīns labo visādu sadzīves tehniku, arī gāzes plīti. Ar viņu par laiku jāvienojas pa tālr. 26402340.

Par mobilo tālruni

Kur Kuldīgā var salabot mobilo tālruni, kam beidzies garantijas laiks?

Var vērsties pie sava tālruņa operatora, tad aparāts tiks aizvests uz remontu un salabots par samaksu, bet var doties arī uz veikalu *Hallo* (Kuldīgā, Smilšu ielā 27). Veikals strādā no 9.00 līdz 18.00, sestdienās – līdz 14.00. Pusdienlaiks darba dienās ir no 13.00 līdz 14.00.

FUTBOLS

Kad futbolu spēlēs ugunsdzēsēji

27. septembrī 11.00 Kuldīgā, A.Grundmaņa stadionā, notiks Latvijas VUGD čempionāts futbolā. Piedalīsies astoņas komandas no visas Latvijas.

9. oktobrī plkst.19.00 t/n JŪRAS VĀRTI

Jaunā Rīgas teātra izrāde **NORA**

Ar t/n "Jūras vārti" DRAUGA KARTI atlaide 5%!

12. oktobrī 18.00 koncertzālē *Lielais dzintars*

labāko dziesmu koncerts **VIENĀ ELPĀ.**

Piedalās: Aija Andrejeva, Ieva Kerēvica, Agnese Rakovska, Igo, Ingus Pētersons, Atis Leviņš, Vidzemes kamerorķestrī, Jāņa Strazda instrumentālā grupa.

Bijetes *Bijēšu paradīzes* kasēs. TO NEDRĪKST PALAIŠT GARĀM!

Lāzermedicīnas **klīnika**

Kuldīgas veselības centrā, Ventpils ielā 12, **VĒNU DIENA.**

Proktologa un vēnu ārsta pieņemšana trešdien, 9. oktobrī. Pieņems Dr.Mauriņa lāzermedicīnas klīnikas

ĶIRURGS, FLEBOLOGS, PROKTOLOGS dr. INTS BRUŅENIEKS.

Iepriekšēja pieteikšanās uz ārsta maksas konsultāciju pa tālruni 67374747.

Oktobris: **PEDAGOGU mēnesis! 20% atlaide pedagogiem!**

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora

307.lv

IESPĒJA

Sporto naktī Pilsētas estrādē

28. septembrī no 18.00 līdz 24.00 Pilsētas estrādes parkā Eiropas Sporta nedēļā sporta klubs *Virsoņi* aicina ikvienu kopā ar ģimeni un draugiem piedalīties #BeActive Eiropas Sporta naktī Kuldīgā.

Dalībnieki varēs izmēģināt 10 dažādas aktivitātes, piemēram, uzspēlēt regbiju, basketbolu, izmēģināt frīsbiju utt., un sacensties

par Eiropas Sporta nakts čempiona titulu lēcienos ar lecamauklu.

Būs iespēja satikt un uzdot jautājumus arī olimpisko spēļu dalībniekam, kalnu slēpotājam Kristapam Zvejniekam un pasaules čempionam skrituļslalomā Mikam Zvejniekam.

Norisināsies arī izglītojošās lekcijas un aktivitātes par veselīgu dzīvesveidu. Būs klīnikas *Pira-*

mīda neiroloģes Anitas Djačenko lekcija par veselīga un fiziski aktīva dzīvesveida nozīmi. Pie speciālistiem varēs veikt holestērina un glikozes eksprestestu, kā arī izmērīt asinsspiedienu un uzklaust ieteikumus par saņemtajiem rezultātiem. Norisināsies arī nūjošana ar instruktoru.

Aktivitātes ir bez maksas. **Inta Jansone**

DAMBRETE

Pirmais – Pēteris Gailāns

Aizputes novadā *Tempo* kausa izcīņā dambretē piektajā kārtā uzvarējis kuldīdznieks Pēteris Gailāns. Otrajā vietā Jānis Rūtiņš, Artim Rancānam 4. vieta, Zentai Jēgerei 2. vieta sievietēm. Robertam Serpānam 1. vieta jauniešiem līdz 11 gadiem. Grupā līdz 15 gadiem 2. vieta Ralfam Murānam, 3. – Viesturam Graudiņam.